

Iz sveta tišine

Obvestilo uredniškega odbora

Pred vami je oktobrska številka glasila Iz sveta tišine, v kateri boste našli zanimivosti iz sveta gluhih in naglušnih. Prejšnja številka je bila posvečena olimpijskim igram gluhih v Sofiji ter mednarodnim dogodkom na skupščinah evropskih organizacij gluhih in naglušnih. Tokratno številko posvečamo praznovanju mednarodnega dne gluhih, ki je letos potekalo v mestu vrtnic Novi Gorici. Želimo vam prijetno branje.

Če bi želeli tudi sami napisati kakšen prispevek, ste pristrčno vabljeni, da ga pošljete po elektronski pošti ali na naslov Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije, **s pripisom 'za IST'**.

Če se vam zdi naše glasilo zanimivo in ga želite prejemati, vas vabimo, da nam na naslov Zveze ali po elektronski pošti sporočite svoje ime, priimek ter naslov, da vas uvrstimo med njegove prejemnike.

Ne pozabite tudi na spletno glasilo IST, ki je dosegljivo na spletni strani www.zveza-gns.si.

Še vedno velja vabilo za dejavno sodelovanje pri ustvarjanju našega skupnega glasila Iz sveta tišine. Svoje prispevke s priloženimi fotografijami pošljite na e-naslov urednistvo.ist@zveza-gns.si.

Uredništvo

Izdajo in tisk glasila sofinancirata Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji (FIHO) ter Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Stališča Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije ne izražajo stališč FIHO.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST, KULTURO IN ŠPORT

Pošiljanje pisnega in slikovnega gradiva za glasilo IST

V uredništvo prihajajo različne vrste datotek in fotografij za objavo. Radi bi vas vnovič spomnili na že napisana navodila, kako in v kakšni obliki je treba pripraviti in poslati datoteke. Le ob upoštevanju navodil bomo lahko zagotovili kakovost našega tiskanega medija.

BESEDILNE DATOTEKE

Besedila naj bodo napisana v računalniškem programu Word. Besedila, poslana v programu PDF ali skenirana, bomo zavrnil, z izjemo vabil, diplom, dopisov, priznanj itd.

SLIKOVNE PRILOGE

Pri fotografiranju je za objavo dobre fotografije potrebno upoštevati naslednje nastavitve na posameznih napravah: če so digitalne fotografije narejene s fotoaparatom, izberite nastavitve kakovosti slike HQ (3072 x 2304) ali SHQ (3072 x 2304).

Nekateri profesionalni fotoaparati imajo za nastavitve kakovosti slike črko L (Large). Tovrstne fotografije so običajno v formatu jpg, kar ustreza zahtevam našega glasila. Če pošiljate skenirane predloge, resolucijo (kakovost slike) nastavite na 300 dpi, širina pa naj bo vsaj trinajst centimetrov. Tako skenirano predlogo shranite v formatu jpg. Če nimate kakovostnega optičnega čitalca, vam priporočamo, da nam v uredništvo pošljete izvirno predlogo. Fotografije, ki ste jih naložili s svetovnega spleta, naj imajo ločljivost vsaj 1200 x 900 točk, datoteka pa naj bo velika vsaj 440 KB. Fotografije ne smejo biti prilepljene v Wordov dokument! Ko boste besedilo v Wordu poslali po elektronski pošti, zraven pripnite še fotografije v formatu jpg. Če poslane fotografije in besedila ne bodo ustrezala navodilom, bomo članke prisiljeni zavrniti oziroma jih objaviti brez fotografij.

Uredništvo

IZDAJATELJ: Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, Drenikova 24, Ljubljana, telefon: 01/500 15 00, telefaks: 01/500 15 22 SPLETNA STRAN: www.zveza-gns.si UREDNIK: Adem Jahjefendič, urednistvo.ist@zveza-gns.si UREDNIŠKI ODBOR: Franci Mulej, Boris Horvat, Franc Forštner, Nina Janžekovič, Aleksandra Rijavec Škerl, Nataša Kordiš LEKTORICA: Barbara Perc OBLIKOVANJE: Nina Orešnik TISK: Farba, grafične storitve d. o. o. Uredništvo si pridržuje pravico do objave, neobjave, krajšanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov v skladu s poslanstvom in prostorskimi možnostmi glasila. V posameznih primerih mnenja posameznikov ne izražajo obvezno tudi mnenja ZDGNS. Nenaročenih besedil in fotografij ne vračamo. Ponatis celote ali posameznih delov je dovoljen le s pisnim privoljenjem. Anonimnih prispevkov oziroma prispevkov, ki žalijo čast drugih, ne objavljamo. Glasilo je brezplačno in v javnem interesu, zaradi česar na podlagi 8. točke 26. člena Zakona o davku na dodano vrednost (UL RS št. 89/98) ni zavezano plačilu DDV-ja. Izhaja v nakladi 3.700 izvodov.

Fotografija na naslovnici: Mednarodni dan gluhih **Foto:** ZDGNS

Svetovna zveza gluhih je leta 1959 razglasila mednarodni dan gluhih, ki ga je leta 2011 preimenovala v mednarodni teden gluhih. V omenjenem tednu gluhi po vsem svetu obeležujejo svoj praznik. Letos so ga praznovali od 16. do 22. septembra pod geslom Enakost gluhih.

V ta namen organizirajo prireditve, pohode, kampanje in srečanja, kjer predstavijo aktualne teme, na katere želijo opozoriti na lokalnem in nacionalnem nivoju. Omenjeni teden je posvečen tudi solidarnosti med gluhihimi in njihovimi podporniki ter spodbujanju obsega pravic gluhih.

Enaindvajsetega septembra smo se predstavniki Zveze društev gluhih in naglušnih ter člani in strokovni delavci trinajstih društev iz vse Slovenije zbrali v Novi Gorici, da bi proslavili mednarodni dan gluhih ter 60-letnico delovanja Društva gluhih in naglušnih Severne Primorske. Namen mednarodnega dne je javnost opozoriti na nevidno invalidnost – gluhoto, ki gluhe še vedno vse prepogosto odrija iz družbenega in socialnega življenja sliščih. Društvu gluhih in naglušnih Severne Primorske čestitamo za častitljivi jubilej.

Na svetu je okrog sedeminsedemdeset milijonov gluhih, ki nimajo enako priznanih pravic. Kljub sprejetim predpisom, ratifikacijam konvencij, zako-

nov in podzakonskih aktov o pravicah invalidov se mnoge pravice v praksi ne izvajajo. Čeprav so človekove pravice univerzalne in pripadajo vsem, ne glede na spol, nacionalno ali etnično pripadnost, barvo kože, vero, jezik ali status, kot sta invalidnost in gluhot, gluhi še vedno niso enakovredni na vseh družbenih področjih.

Na žalost so pravice gluhih pogosto spregledane, zlasti v državah v razvoju. Družbeni predsodki in ovire preprečujejo, da bi uživali vse človekove pravice, glavna ovira gluhih pa je pomanjkanje priznavanja, sprejemanja in uporabe znakovnega jezika na vseh področjih življenja ter pomanjkanje spoštovanja njihove kulturne in jezikovne identitete.

Manj kot dva odstotka gluhih po svetu ima možnost izobraževanja v znakovnem jeziku, žal pa gluhi v Sloveniji kljub zakonu te pravice še vedno niso deležni. Sprašujem se, zakaj država invalidov ne spodbuja in jim ne omogoča enakopravnega položaja v družbi, temveč še peščico, ki si želi boljše prihodnosti in izobrazbe, potiska na socialno dno. Zanima me tudi, ali gluhi res niso vredni dostojnega življenja, izobrazbe in enakosti v družbi? Vsi govorijo le še o finančni krizi, zelo malo pa se nas zaveda, da smo globoko zabredli tudi v krizo vrednot.

S sekretarjeve mize

*»Če menite, da ste premajhni, da bi imeli kakšen vpliv, poskusite zaspati s komarjem.«
(A. Roddick)*

Zgornjo misel sem izbral, ker sem bil v zadnjem času dejansko premajhen, da bi me poslanci v Državnem zboru slišali, pa vendarle imam še vedno krila in bom še naprej letal.

Mednarodni dan gluhih

Ob mednarodnem dnevu gluhih smo obeležili tudi 60-letnico delovanja Društva gluhih in naglušnih Severne Primorske. V lepem vremenu smo preživeli bogat dan. Sprejem pri županu Nove Gorice Mateju Arčonu za predsednike in sekretarje društev je bil zelo prijeten in v sproščenem vzdušju tudi poučen.

Sprejem pri županu

Sledila je akademija z naslovom Zvok srca je vsem ljudem enak, naj bodo tudi možnosti enake. Slavnostna govornica je bila predsednica Vlade mag. Alenka Bratušek. Praznovanju so prisostvovali številni gostje, med njimi varuhinja človekovih pravic, poslanec v državnem zboru, župani, predstavniki lokalnih skupnosti, predstavnica Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij, predstavniki ministrstev, ljubljanskega šolskega centra ter številnih invalidskih organizacij na lokal-

Razrez torte v počastitev 60-letnice društva

ni in državni ravni, med njimi tudi predsednik Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije.

Slavnostni prireditvi je sledil popoldanski del druženja, ki se je zavlekel v večer. Zanimanje javnosti za dogodek je bilo veliko, prav tako objav v medijih. Iskreno čestitamo vsem predstavnikom in prostovoljcem društva, ki so organizirali nepozabno prireditev na visokem nivoju.

Mednarodna konferenca Tehnologija vs. tolmač: podpora ali zamenjava

Združenje tolmačev za slovenski znakovni jezik je v sodelovanju z Evropskim forumom tolmačev znakovnega jezika organiziralo skupščino in mednarodno konferenco. Poleg predstavitev raziskav o problemih tolmačenja prek video tehnologije ter prednosti in izzivov video storitev je direktorica združenja Jasna Bauman predstavila klicni center za osebe z okvaro sluha. Udeleženci so pohvalili organizacijo in izvedbo konference ter Slovenijo zapustili polni vtisov.

Jemina Napier (Foto: Slobodan Simić — Sime)

Svet Zavoda Združenje tolmačev za slovenski znakovni jezik

Sklicana je bila tretja seja sveta Zavoda Združenje tolmačev za slovenski znakovni jezik, kjer smo poleg realiziranih sklepov za preteklo obdobje obravnavali poročilo o delu za prvo polletje letošnjega leta ter se posvetili predlogom in pobudam za nadaljnje delo.

Razrešitev članov sveta Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij

Po številnih sestankih, pogovorih, novinarskih kon-

ferencah, obiskih poslancev in dopisih različnih organizacij so poslanci Državnega zbora razrešili oba člana sveta Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij.

Osebnostno ocenjujem, da je šlo za izključno politično odločitev, saj je bilo glasovanje zelo dvopolno – ena politična stran na eni strani, druga politična stran na drugi. Če bi bila situacija čista, do takšnega glasovanja ne bi prišlo. Rezultat glasovanja na Mandatno-volilni komisiji je bil 8 proti 8, v Državnem zboru pa 43 proti 30 za razrešitev.

Ne vem, kakšni so motivi v ozadju, vsekakor pa ni slučajno, da je do razrešitve prišlo pred razpisom Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij za leto 2014 ter pred odločitvami glede rebalansa in ključnimi odločitvami glede vnaprejšnjega delovanja fundacije.

Naj omenim, da razpisa za nova člana omenjene fundacije še ni, prav tako ne vem, koliko časa ga še ne bo, verjetno pa več o tem vedo tisti, ki so krojili usodo razrešitve.

Pripombe na predlog sprememb in dopolnitev Zakona o socialnovarstvenih prejemkih in Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev

Aktivno smo sodelovali pri pripravi predlogov, ki jih je Socialna zbornica Slovenije v imenu vseh organizacij posredovala na Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Zakona sta med seboj povezana in ponujata nekatere sistemske rešitve za področje socialnih prejemkov, ki se našajajo tudi na invalide.

Posvet o problemih socialnega varstva in predlogi za takojšnje ukrepanje

Socialna zbornica Slovenije je organizirala posvet, kjer smo obravnavali aktualne probleme na področju socialnega varstva, vključno z invalidi, otroki in osebami na področju duševnega zdravja, ter podali nekaj sistemskih rešitev. Sam sem spregovoril o osebni odgovornosti in etiki, pogrešali pa smo predstavnike Državnega zbora, Državnega sveta in različnih ministrstev.

Seje organov Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije

Potekala je prva seja upravnega odbora Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije v novi sestavi. Pred tem je bila seja nadzornega odbora, kjer so člani za predsednika odbora izvolili Ignaca Jakopično. Potekala je tudi seja predsednikov in sekretarjev, kjer smo obravnavali mednarodni dan gluhih in

druge aktualne zadeve. Delo poteka tekoče, čeprav smo vsa društva in Zveza pod hudimi pritiski zaradi zmanjšanja dvanajstin s strani Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij.

Seja upravnega odbora

Seji organov Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij

Septembra sta bili seji komisije in sveta omenjene fundacije, na katerih smo med drugim obravnavali financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij. Zaradi manjšega obsega prilivov se v kratkem pričakuje seja sveta, kjer bo treba sprejeti rebalans (navzdol) proračuna. Zaradi nižjih prihodkov fundacije, predvsem pa zaradi ukrepov države na področju iger na srečo, je ta doslej najbolj stabilni vir financiranja postal zelo nestabilen.

Sekretariat Športne zveze gluhih

Sekretariat Športne zveze gluhih je obravnaval poročila o udeležbi na olimpijskih igrah gluhih Deaflympics ter največ pozornosti namenil načrtovanju za leto 2014. Zaradi nižjih prihodkov na račun zmanjšanih dvanajstin Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij so pod vprašajem številne športne aktivnosti. Šport in rekreacija je eden najbolj priljubljenih posebnih socialnih programov med vsemi invalidi, tudi med osebami z okvaro sluha.

Predstavitve košarke gluhih med evropskim prvenstvom v košarki

Med evropskim prvenstvom v košarki so v središču Ljubljane organizirali bogat spremljevalni program z različnimi prireditvami. Na Kongresnem trgu je bilo postavljeno igrišče, na katerem so se med drugimi predstavili tudi aktualni evropski prvaki v košarki gluhih iz Slovenije ter s tem poskrbeli za promocijo.

Seminar za izvajalce tečajev slovenskega znakovnega jezika

Z namenom poenotenja poučevanja tečajev slovenskega znakovnega jezika ter predstavitve učbe-

nikov za njegovo poučevanje je Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije v sodelovanju z Zavodom za gluhe in naglušne Ljubljana ter Združenjem tolmačev za slovenski znakovni jezik oblikovala program za usposabljanje vseh prihodnjih izvajalcev tečajev slovenskega znakovnega jezika.

Na podlagi prvega razpisa smo izvedli tridnevno usposabljanje za vse, ki so že imeli izkušnje s poučevanjem. Pokazali sta se velika želja in potreba, da se nadaljuje s tovrstno obliko izobraževanja ter se jo z namenom trajnega izobraževanja ponudi obstoječim izvajalcem in vsem drugim zainteresiranim.

Udeleženci seminarja in delavnice

Zagotoviti želimo kakovostno izvajanje tečajev in poenotiti osnovne dejavnike le-tega. Trenutno izvajamo tri stopnje poučevanja z učbeniki, v naslednjem koraku pa se bomo lotili četrte stopnje in izdaje slovnice slovenskega znakovnega jezika. Vse to, skupaj s prenovo slovarja in vsebin slovenskega znakovnega jezika, je del razvoja.

Veseli smo, da je Zavod za šolstvo kot učno gradivo potrdil prva dva učbenika, in prepričan sem, da nam bo to uspelo tudi s tretjim. Vsem, ki so program pripravili ter ga izvedli, se iskreno zahvaljujemo.

Poročilo za Ministrstvo za kulturo

V roku smo oddali poročilo za šest projektov, ki jih sofinancira Ministrstvo za kulturo. Brez omenjenih sredstev ne bi mogli nemoteno izvajati nekaterih informativnih in socialnih programov Zveze. Upamo in želimo, da nam bo ministrstvo v roku povrnilo sredstva, ki smo jih založili, ter da se ne bo zataknilo s proračunskim denarjem.

Posvet Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije

Udeležili smo se dvodnevne posveta Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije o metodologiji in financiranju invalidskih organizacij. Veliko

je bilo govora o zakonodaji in viziji dela v prihodnje. Svoj pogled je predstavil tudi direktor Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij Štefan Kušar. Kljub negotovosti, kaj bo v prihodnje, je bilo čutiti enotnost in željo po še tesnejšem sodelovanju.

Festival za tretje življenjsko obdobje

Tudi letos smo aktivno sodelovali na Festivalu za tretje življenjsko obdobje. Razdelili smo številne zloženke in predstavili Center možnosti, predvsem pa mnogim, ki se z izgubo sluha soočajo v starejši dobi, pomagali pridobiti potrebne informacije. Med festivalom se je predsednik Zveze Mladen Veršič srečal z ministrico za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anjo Kopač Mrak ter varuhinjo človekovih pravic Vlasto Nussdorfer. Povabil ju je na Zvezo in upamo, da se bosta vabilu odzvali.

Utrip, Zrcalo tedna in Migaj z nami v znakovnem jeziku

V okviru dobrega sodelovanja z RTV Slovenija smo dosegli dogovor, da bomo v znakovni jezik začeli tolmačiti najbolj gledane informativne oddaje na nacionalni televiziji – Utrip, Zrcalo tedna in Migaj z nami. Vse omenjene oddaje s tolmačem si boste lahko ogledali na spletni strani Zveze. Vabljeni k ogledu.

Govor predsednice Vlade mag. Alenke Bratušek na akademiji gluhih in naglušnih v Novi Gorici

Spoštovani,

kmalu bo minilo okroglih šestdeset let, odkar zadnji teden v septembru obeležujemo mednarodni teden gluhih. To je priložnost, ko se lahko sestanemo in skupaj pregledamo izzive, s katerimi se srečujete v vsakdanjem življenju. S svojo prisotnostjo danes, tukaj med vami, se pridružujem osnovnemu namenu tega praznovanja, ki je, da najširšo javnost seznanimo in ozavestimo o težavah, a tudi o razvojnih perspektivah, s katerimi se srečujete gluhi in naglušni.

Ob tem dnevu bi želela posebej poudariti, da se zavedam, da je slovenska država tudi po mednarodnih predpisih dolžna zagotoviti gluhim in naglušnim osebam dostop do enakih možnosti, vendar se žal v Sloveniji tudi na tem področju razmere počasi in pogosto s težavo popravljajo. A bistveno je, da bomo s politiko enakih možnosti in s sodelovanjem, tako države in strokovnjakov na eni strani kot tudi Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije kot krovne organizacije, ki zaznava

in definira gluhoto kot družbeni pojav, preprečili diskriminatorni položaj gluhih in naglušnih ter dosegli izboljšanje. Sprejem Zakona o uporabi slovenskega znakovnega jezika in Zakona o izenačevanju možnosti invalidov sta že izboljšala položaj ljudi z okvaro sluha. Z letošnjim septembrom pa je stopil v veljavo tudi Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami. Ta zakon prvič v vsej zgodovini omogoča izobraževanje gluhih v njihovem prvem jeziku – slovenskem znakovnem jeziku.

Kljub naštetemu je še veliko za narediti tudi na tem področju in tudi zato smo se danes tukaj zbrali, da pregledamo dosežke in zastavimo nove razvojne cilje. Prizadevala si bom, da se bo še v tem mandatu kljub reševanju izjemno zapletene gospodarske in finančne situacije v državi tudi na področju gluhih in naglušnih kaj premaknilo na bolje.

Kot vsi dobro veste, je Državni zbor leta 2002 sprejel Zakon o uporabi slovenskega znakovnega jezika, ki gluhim zagotavlja pravico do uporabe znakovnega jezika v postopkih pred državnimi organi in organi lokalne samouprave. Omogočeno je dodatno brezplačno tolmačenje za osebne potrebe gluhih v posebnih primerih. Opozarjate, da še vedno ostajajo problemi pri uresničevanju tega zakona, kar je pravilno, saj le vi najbolj veste, kako je možno stvari še izboljšati in izpopolniti, da bo vaše življenje lažje. Zakon o uporabi slovenskega znakovnega jezika se tudi v času gospodarske in finančne krize izvaja, v pripravi so novi pravilniki, ki bodo uredili tudi odprta vprašanja na tem področju. Prav tako pa je ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo, nadaljevalo s financiranjem klicnega centra za osebe z okvaro sluha, ki je nastal na pobudo Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije. In tudi zahvaljujoč hitremu tehničnem razvoju zadnjih desetletij so danes med vami številne pomembne posodobitve, ki bistveno olajšajo komuniciranje. Razvoj slušnih aparatov je prišel že do stopnje, da lahko dosežejo popolnoma brezhiben, naraven zvok, pa tudi namestitve indukcijskih zank so velik tehnološki dosežek.

V življenju gluhih in naglušnih pa ne glede na tehnične dosežke in pravne ureditve ostaja še vrsta nerešenih vprašanj, od stopnje določanja telesne okvare do pravice do uporabe tehničnih pripomočkov ali osebne asistencije za gluhe. Vse našete zadeve so v reševanju na resornem ministrstvu in upam, da bodo tudi rešene na ustrezen način in v čimprejšnjem času – in to ne glede na finančno in

gospodarsko krizo, ki na to ne bi smela vplivati.

Zavedam se, da je okvara sluha ovira, zaradi katere imate gluhi in naglušni mnoge težave, ki jih zdrava populacija sploh ne vidi: prva od teh je gotovo komunikacijska oviranost, pa pomanjkanje dostopa do informacij ter težko vključevanje v delovno in družbeno okolje. Vse to lahko osebe z okvaro sluha vodi v socialno izoliranost in dodatni stres. Zaradi tega si bom še posebej prizadevala, da se bodo vsi postopki olajšav za gluhe in gluhone me z vso skrbnostjo tudi nadaljevali, s čimer bomo skušali izboljšati in preprečiti marsikatero stresno situacijo v vsakdanjem življenju oseb z okvaro sluha.

Zavedam se tudi, da ste v splošni socialni krizi države tudi invalidi med najbolj ranljivimi skupinami, a bi prav zaradi tega dejstva morali biti deležni toliko večje pozornosti. V skrbi za enake možnosti vseh državljanek in državljanov v Republiki Sloveniji pa vedno poudarjam, da Slovenija kljub vsem neprijetnim ukrepom v prvi vrsti ostaja socialna država, in tej zavezi bom tudi sledila. Zato se močno strinjam z vami, ko pravite, da je zvok srca pri vseh ljudeh enak. To naj bo vodilo, ki ga moramo razumeti prav vsi in ga sprejeti za svojega v trenutkih, ko se srečamo z drugačnostjo.

Vaša upravičena želja po »biti slišani« mora postati vodilo vseh, ki se ukvarjajo s problematiko gluhih in naglušnih, pa tudi celotne družbe – vaše misli, vaša sporočila in vaše drugače povedane besede imajo enako težo in moč, le način, kako pridejo do ljudi, je svojstven. A zato ne smete ostati preslišani, še posebej, ker se morate za to, da bi bili slišani, še toliko bolj potruditi.

Spoštovani, ob tej priložnosti se želim zahvaliti vsem slovenskim društvom in organizacijam, ki delujejo na področju skrbi za gluhe in naglušne, saj brez njih ne bi bilo izvedenih številnih dejavnosti in socialnih programov v skrbi za razvoj in ohranjanje kulture gluhih, tudi športnih aktivnosti. Iskrene pohvale in zahvale pa gredo tudi Zvezi društev gluhih in naglušnih Slovenije kot eni najstarejših invalidskih organizacij v Sloveniji, ki obstaja že od leta 1931.

In ob koncu, vse najboljše Društvu gluhih in naglušnih Severne Primorske ob 60-letnici delovanja ter čestitke vsem skupaj ob današnjem prazniku!

Mednarodni teden gluhih 2013 – enakost gluhih

Mednarodni teden gluhih se po priporočilih Svetovne organizacije gluhih praznuje tretji teden v septembru. Tema letošnjega praznovanja je bila enakost gluhih.

V mednarodnem tednu gluhih nacionalne zveze gluhih po vsem svetu organizirajo dogodke, pohođe, razprave, kampanje in srečanja, ki se navezujejo na človekove pravice. Njihov osnovni namen je zbuditi pozornost vladnih organov, organov odločanja, javnosti in medijev.

Mednarodni teden gluhih povečuje tudi solidarnost med gluhihimi in njihovimi zagovorniki ter prizadevanje za spodbujanje človekovih pravic. Namenjen je tudi sodelovanju staršev, družin gluhih, tolmačev in strokovnjakov, ki z njimi delajo.

Svetovna organizacija gluhih vsako leto izbere določeno temo, ki se jo poudari na praznovanju: leta 2009 kulturne dosežke gluhih, 2010 gluhe in izobraževanje, 2011 dostopnost do informacij in komunikacij, 2012 dvojezičnost je človekova pravica in letos enakost gluhih.

Osnovni moto letošnjega tedna je bila enakost gluhih med gluhihimi, z gluhihimi in polnočutečimi. Enakost gluhih se nanaša na jezikovno, umetniško, politično, socialno in kulturno področje.

Mednarodni teden gluhih ponuja odlično priložnost za izmenjavo izkušenj in sodelovanje na področju enakih možnosti gluhih, kar je zapisano tudi v Konvenciji Združenih narodov o pravicah invalidov.

Svetovna organizacija gluhih je vsem članom po svetu poslala priporočilo, naj si za praznovanje izberejo eno ali več tem, povezanih z letošnjo osnovno temo. Teme naj bi se nanašale na priznavanje jezika, pravico do izobraževanja, odnos znakovnega jezika do dvojezičnosti ter na ozaveščanje gluhe skupnosti o njenih pravicah.

Konvencija o pravicah invalidov

Konvencija o pravicah invalidov je bila sprejeta 13. decembra 2006 na sedežu Združenih narodov v New Yorku. V veljavo je stopila 3. maja 2008. V vmesnem času so zbirali podporo, podpise in ratifikacije. Podpisalo jo je največje število podpisnikov v zgodovini konvencij Združenih narodov. V Sloveniji jo je ratificiral Državni zbor, julija 2008 pa je bila objavljena v Uradnem listu.

Osnovni namen konvencije je spodbujati, varovati ter invalidom zagotoviti polno in enakopravno uživanje vseh človekovih pravic in temeljnih svobod.

Invalidi so ljudje z dolgotrajnimi telesnimi, duševnimi, intelektualnimi ali senzornimi okvarami, ki jih v povezavi z različnimi ovirami lahko omejujejo, da bi enako kot drugi polno in učinkovito sodelovali v družbi.

Zvok srca je vsem ljudem enak, naj bodo enake tudi možnosti

Vsako tretjo soboto v septembru v Sloveniji praznujemo mednarodni dan gluhih. Letos je praznovanje potekalo v Novi Gorici, združili pa so ga z obeležitvi 60-letnice delovanja Društva gluhih in naglušnih Severne Primorske.

Osrednja prireditve je potekala v Kulturnem domu Nova Gorica, kjer je bila slavnostna govornica predsednica Vlade mag. Alenka Bratušek, prisotne pa so nagovorili tudi župan Mestne občine Nova Gorica Matej Arčon, predsednik Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije Mladen Veršič ter predsednica Društva gluhih in naglušnih Severne Primorske Sonja Trampuž. Govornike so spremljali gledališki nastopi članic in članov društva, ki so prikazovali dogodke in težave, s katerimi se gluhi spopadajo v vsakdanjem življenju.

Za nemoteno spremljanje prireditve je bilo poskrbljeno z indukcijsko zanko in s tolmači slovenskega znakovnega jezika.

V skladu z rdečo nitjo praznovanja »Zvok srca je vsem ljudem enak, naj bodo tudi možnosti enake« so govorniki izpostavili nekaj pomembnih dejstev, na primer, da je gluhim priznana le 70-odstotna telesna okvara in da še vedno nimajo priznanega nobenega tehničnega pripomočka, spregovorili pa so tudi o dostopnosti do informacij ter omogočanju šolanja v znakovnem jeziku.

Aleksandra Rijavec Škerl

Viri: wfdeaf.org, Konvencija o pravicah invalidov

Govor predsednika Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije Mladena Veršiča na mednarodnem dnevu gluhih

Spoštovani,

dobrodošli in lepo pozdravljeni na današnji slavnostni akademiji ob mednarodnem dnevu gluhih ter 60. obletnici delovanja Društva gluhih in naglušnih Severne Primorske.

Društvu čestitam za visoko obletnico in za organizacijo današnjega dneva. Hvala vsem, da ste se zbrali v tako velikem številu. Med nami pozdravljam predstavnike invalidskih organizacij, predstavnike različnih ministrstev, Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij, predstavnike šolskih centrov in lokalnih skupnosti, poslanca v Državnem zboru, župane, predsednika Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije, varuhinjo človekovih pravic ter zlasti dva posebna gosta, ki nas bosta danes tudi nagovorila. To je župan Mestne občine Nova Gorica Matej Arčon ter častna gostja in slavnostna govornica, predsednica Vlade Republike Slovenije mag. Alenka Bratušek. Hvala, da ste danes z nami.

Sedemdeset milijonov gluhih po vsem svetu danes praznuje mednarodni dan gluhih. Gluhi na Slovenskem organizirano delujemo že od leta 1931, kar nas uvršča v eno od najstarejših invalidskih organizacij v Sloveniji. S trinajstimi društvi gluhih in naglušnih po vsej Sloveniji kot reprezentativna invalidska organizacija delujemo za gluhe, naglušne, gluhoslepe ter osebe s polževim vsadkom.

Današnji dan je priložnost, da državo opozorimo na nekatere še neurejene stvari v Republiki Sloveniji. Kakšna so naša pričakovanja?

1. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti je izvedlo evalvacijo državne skrbi za invalide, v kateri je ugotovilo, da je za gluhe in naglušne v primerjavi z drugimi invalidi najslabše urejeno. Pričakujemo, da se pravice izenačijo.
2. Pričakujemo, da bo čim prej zaživel že pred leti sprejet Zakon o izenačevanju možnosti invalidov ter da bo podpisan Pravilnik o tehničnih pripomočkih. Gluhi smo edina kategorija invalidov brez priznanega pripomočka.
3. Pričakujemo čimprejšnje sprejetje Zakona o osebni asistenci invalidov, ki bi tudi gluhim in naglušnim nudil enake možnosti.

4. Pričakujemo, da bo Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami čim prej zaživel. Ta zakon omogoča izobraževanje gluhih v svojem, znakovnem jeziku, ter naglušnim ustrezne prilagoditve.
5. Pričakujemo, da bo slovenski znakovni jezik enakovreden slovenskemu jeziku in da bo omogočen sistemski vir financiranja razvoja znakovnega jezika. Dostopnost do informacij in komunikacij v svojem jeziku je naša temeljna in življenjska pravica.
6. Kljub sprejetju Zakona o uporabi slovenskega znakovnega jezika je področje izobraževanja gluhih predvsem v visokem šolstvu še vedno nedostopno. Zakaj dva šolska centra od treh v Sloveniji ter številne fakultete še vedno ne dovolijo izobraževanja gluhih v svojem jeziku?
7. Pričakujemo, da bo država še naprej omogočala izvajanje posebnih socialnih programov na državni in lokalni ravni prek sredstev Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij. Pričakujemo podporo države pri ohranjanju omenjene fundacije ter podporo pri legitimnih predlogih Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije. Invalidi želimo tudi v prihodnje aktivno sodelovati tako pri odločitvah v zvezi z invalidi kot pri razporejanju sredstev. Nič o invalidih brez invalidov.

S sprejetjem omenjenih ukrepov se bodo izboljšale enake možnosti za vse gluhe in naglušne, kar je tudi tema današnjega dneva. Tukaj prosim predsednico Vlade Republike Slovenije mag. Alenko Bratušek za podporo.

Vsem skupaj želim prijetno praznovanje mednarodnega dneva gluhih.

Problemi socialnega varstva in potreba po takojšnjem ukrepanju

Če ne jaz, kdo? Če ne sedaj, kdaj?

Socialna zbornica Slovenije je konec septembra v Državnem svetu organizirala socialni klub, kjer smo razpravljali o problemih socialnega varstva in potrebi po takojšnjem ukrepanju.

Stanje države danes

Stanje države danes kaže na to, da ukrepi, ki se izvajajo oziroma so napovedani, niso najboljši odgovor na izzive krize. V kolikor bomo nadaljevali na takšen način, lahko pride do usodnih posledic za celotno državo in družbo.

Naj izpostavim nekaj ključnih (zaokroženih) statističnih podatkov na področju socialnega varstva. Slovenija šteje okrog 2 milijona prebivalcev, od tega je 800 tisoč aktivnih, ki vzdržujejo 1 milijon 200 tisoč vzdrževanih, med katere štejemo brezposelne, upokojene, šolarje in druge. Podrobnejši pregled aktivnega prebivalstva je zastrašujoč. 500 tisoč jih je v gospodarstvu, vsi ostali so v javnem sektorju, samostojni podjetniki, obrtniki ali kmetje. Od vseh aktivnih prebivalcev jih je 50 tisoč na minimalni plači ter 100 tisoč na rizičnih delovnih mestih, kjer ne vedo, ali bodo plačo prejeli ali ne, oziroma koliko časa bodo še imeli službo.

370 tisoč pokojnin je nižjih od 600 evrov. 110 tisoč je brezposelnih in 55 tisoč prejemnikov denarne socialne pomoči. 104 tisoč otrok zaradi spremene zakonodaje od leta 2012 ne prejema več otroškega dodatka. Kako finančno so šibki ljudje v Sloveniji, pove podatek, da si jih 49 odstotkov ne more privoščiti enkratnega nenadejanega stroška v višini 600 evrov.

Meja revščine je 600 evrov neto prihodka na posameznika na mesec. Leta 2010 je bila stopnja tvegane revščine 12,7-odstotna, letos pa je uradna stopnja revščine 13,5 odstotkov, kar predstavlja okoli 270 tisoč ljudi. Po nekaterih meritvah je stopnja revščine celo 19,3-odstotna, to pa je vsak peti prebivalec. Preveč. V Sloveniji je 670 tisoč prejemnikov socialnih transferjev. Brez njih bi bilo revnih 25,2 odstotkov prebivalstva – vsak četrti. Ekonomisti in finančni strokovnjaki bi finančno stanje in perspektivo zagotovo opisali še bolj dramatično.

Problem ni v pomanjkanju denarja za socialno varnost. Dokaz za to so vplačani prispevki zaposlenih

in delodajalcev zanjo ter na drugi strani odhodki države za nezaposlene in socialno varnost. Denar za socialno varnost bi zato moral biti.

Zakaj je stanje takšno, kot je?

Velik krivec za omenjeno stanje je pretirano zadolževanje v preteklosti in umetno vzdrževanje neupravičenega lagodja. Zato napovedana nova zadolževanja v višini okrog 4,5 milijard evrov za odplačevanje starih in tekočih obveznosti niso najboljša spodbuda za naprej. Slovenija trenutno beleži okrog 16 milijard evrov dolga, vsak novorojenček pa ob rojstvu nase prevzame okrog 8 tisoč evrov skupnega dolga. Je to prihodnost mlade generacije? Je to tisto, kar želimo pustiti našim otrokom? Ne moremo misliti le na današnji dan, temveč na prihodnost, ki jo zapuščamo naslednikom. Tisti, ki so nas zadolževali, da so umetno ohranjali »blaginjo«, so nas vnaprej okradli, in vsako nadaljevanje tega predstavlja omejevanje možnosti naših potomcev.

Do tovrstnega stanja je v veliki meri prišlo predvsem zaradi nespametnega, nepoštenega in nekorrektnega delovanja v preteklosti. Povsem smo odpovedali pri osnovnih etičnih vrednotah ter družbo in državo pripeljali do stanja, v katerem je danes. Nepoštenost pri delu in sprejemanju odločitev (neupravičeno prilaščanje in zavajanje), prekomerna potrošnja in temu ustrezno zadolževanje, pogosta zloraba položaja in premajhna odločenost pri zagovarjanju poštenosti so le nekateri elementi.

Zakaj otroka učimo, da ne sme krasti, in ga, če je v trgovini kaj vzel, za roko peljemo k prodajalki? Zakaj otroka učimo, da ne sme prepisovati in da se mora učno snov naučiti? Zakaj otroka učimo, da mora igračko deliti s prijatelji? Zakaj otroka učimo, da mora na avtobusu odstopiti sedež starejšim? Zakaj otroka učimo, naj invalidu pomaga čez cesto?

Kot starši delujemo doma z otroki tako morajo naši izvoljeni voditelji voditi našo skupno državo. In tako moramo ravnati vsi posamezniki, kjerkoli smo. Država ni le od izvoljenih. Tudi sam sem »delničar« te skupne države, na katero sem ponosen. S svojim delom in davki, znanjem in željo gradim skupno državo. Sem oče dveh otrok in ni mi vseeno za državo in prihodnost, ki jima jo dajem. Voditeljem

želim zaupati, da bodo ravnali in se odločali tako, kot ravnajo s svojimi otroki.

Letošnja tema vseslovenskega socialnega tedna je bilo zaupanje in Evropska komisija je letošnje leto označila za evropsko leto državljanstva pod geslom »Socialno državljanstvo: posameznik ne more uveljavljati svojih državljanskih in političnih pravic, če ne uživa koristi socialnih in ekonomskih pravic«.

Vsak državljan mora prevzeti odgovornost za kakovostno življenje v državi. Vsak voditelj mora prevzeti odgovornost za vodenje države. Voditi državo je kot skrbeti za vrt. Da bogato obrodi, ga je potrebno negovati in hraniti ter ga zaščititi pred zunanjimi dejavniki. In kaj naredimo, ko zraste plevel? Odstranimo ga.

Modrec je dejal, da država od ljudi pričakuje tri stvari: naj živijo in delajo zanjo ter umrejo zanjo, če je to potrebno. Tudi ljudje od države pričakujemo tri stvari: da nam zagotovi varnost, delo in pošteno ravnanje. Če posamezniki od države ne dobijo tega, kar pričakujejo, tudi država ne more pričakovati, da bo od ljudi dobila, to kar od njih pričakuje.

Obstaja rešitev?

Bogastvo države je v ljudeh. Ukrepi, ki izčrpavajo posameznika, posledično izčrpavajo socialno državo. Zniževanje izdatkov za socialno politiko vodi v večjo revščino, povečevanje socialnih razlik, dvig brezposelnosti in kriminalitete ter v zmanjševanje rojstev. Bistvena dejavnika, ki najbolj ogrožata socialno varnost, sta brezposelnost in revščina. Pri obeh smo že dosegli območje rdečega alarma. Socialna država se rodi in je potrebna zlasti v času krize, ko je zaradi izrednih razmer še posebej težko. Socialno področje je v krizi treba okrepiti, in ne obratno. S tem namenom smo ljudje ustanovili državo in s tem namenom je ljudem zaupana odgovornost vodenja države.

Strukturne spremembe na področju socialnega varstva

Osebo podpiram strokovnjake na področju socialnega varstva, ki trdijo, da so potrebne nekatere strukturne spremembe, predvsem racionalizacija in večja preglednost proračunskih odhodkov pri dodeljevanju socialnih prejemkov, vzpostavitev bolj prijaznega, enotnega in preglednega sistema ter hitrejše in bolj ekonomično odločanje o pravicah.

Zagovarjanje splošnih etično-moralnih vrednot je osebna odločitev

Bolj kot strukturne spremembe je potrebna sprememba v našem osebnem življenju. Tako državljan

kot voditelji smo moralno in etično odgovorni za poštenost pri delu doma, v službi, javnem in političnem življenju. Za pošteno vodenje je pomembno samoobvladovanje. Vsak posameznik v državi mora spoštovati najvišje moralne vrednote, o katerih so nas učili že dedki in babice, vrednote, ki jih učijo v vrtcu. Vrtec je prostor, kjer starši vzgojiteljem zaupamo, da bodo našim najmlajšim vcepili vrednote, kot so spoštuj, ne laži, ne kradi, delaj, sodeluj, pomagaj in bodi prijazen, ter jih pri tem podpiramo. Zato moramo te iste vrednote podpirati tudi sedaj, ne glede na kakšnem delovnem mestu smo.

Kako narediti korak naprej?

Pokončna etično-moralna drža slehernega državljanca je rešitev, ki po moji osebni oceni ne zahteva korenitih strukturnih sprememb in zagotavlja tako izhod iz krize kot blagostanje. Prevzemanje osebne odgovornosti je tudi v skladu z aktivno vlogo državljanstva v evropskem letu državljanstva.

Če bi se dobro znanih splošnih etično-moralnih vrednot držali v preteklosti, danes ne bi bili v situaciji, v kateri smo. Še bolj pomembno pa je, da če v sedanosti ne bomo delovali v skladu z omenjenimi vrednotami, ne glede na strukturne spremembe, tudi v prihodnje ne bo nič boljše. Če samih sebe ne bomo spravili v red in drug drugemu pomagali spoštovati etično-moralne vrednote ter sankcionirali odstopanja od njih, se situacija ne bo izboljšala.

Izčrpavali smo državo, nikar ne izčrpavajmo še posameznikov. Zadolževali smo se za lagodje, ki so ga bili deležni le nekateri, naše otroke in sebe pa smo okradli svetlejše prihodnosti. Postali smo sužnji dolga in privilegijev nekaterih posameznikov. Nismo in ne bomo v krizi, dokler je ne bodo na lastni koži občutili tisti, ki odločajo o rešitvah izhoda iz nje. Upam pa, da takrat, ko bodo krizo občutili tudi odločevalci, ne bo prepozno.

Lepa in varna Slovenija

Slovenija je čudovita dežela številnih priložnosti, lepa in zaenkrat še varna, saj v njej ni večjih nemirov. Kljub temu da se strah, kaj bo v prihodnje, počasi krade v našo zavest, je v državi še veliko pozitivnega in ustvarjalnega. Smo narod, ki zna poprijeti za delo in se ne boji odgovornosti. Zato je sedaj priložnost, da naredimo korak naprej k boljši prihodnosti. Bodimo odločnejši pri zagovarjanju poštenosti, sankcioniranju nepoštenosti in ukrepanju proti vsakovrstnim zlorabam. Nagradimo dobre in ustvarjalne ljudi ter njihove ideje, saj je bogastvo države prav v ljudeh. Če ne jaz, kdo? Če ne sedaj, kdaj?

Matjaž Juhart

Moravske Toplice

Kranjska Gora

Razpis počitniških zmogljivosti za ohranjanje zdravja in rehabilitacijo oseb z okvaro sluha med božično-novoletnimi prazniki ter zimskimi počitnicami

Oktobra je bil v vsa društva poslan razpis za uporabo počitniških zmogljivosti za ohranjanje zdravja in rehabilitacijo oseb z okvaro sluha med božično-novoletnimi prazniki ter zimskimi počitnicami. Društva bodo prijave zbirala do 15. novembra 2013 in jih posredovala na Zvezo.

Termini uporabe počitniških zmogljivosti:

Božično-novoletni prazniki (Kranjska Gora, Moravske Toplice in Piran):

**od 25. decembra 2013 do 29. decembra 2013,
od 29. decembra 2013 do 1. januarja 2014.**

Zimske počitnice (Kranjska Gora in Moravske Toplice)

Zimske počitnice za območje gorenjske, goriške, notranjsko-kraške, obalno-kraške, osrednjeslovenske in zasavske regije ter občin jugovzhodne Slovenije – Ribnice, Sodražice, Loškega Potoka, Kočevja, Osilnice in Kostela:

**od 15. februarja 2014 do 18. februarja 2014,
od 18. februarja 2014 do 22. februarja 2014.**

Zimske počitnice za območje jugovzhodne Slovenije (razen občin Ribnica, Sodražica, Loški Potok, Kočevje, Osilnica in Kostel), koroške, podravske, pomurske, savinjske in spodnjeposavske regije:

**od 22. februarja 2014 do 26. februarja 2014,
od 26. februarja 2014 do 2. marca 2014.**

Praktični seminar in delavnica o vodenju tečaja slovenskega znakovnega jezika

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije je v preteklem obdobju izdala učbenike za poučevanje slovenskega znakovnega jezika 1, 2 in 3 avtoric Ljubice Podboršek in Katje Krajnc. Učbeniki so namenjeni poučevanju slovenskega znakovnega jezika na različnih zahtevnostnih stopnjah. V letošnjem letu so bili kot učno gradivo za poučevanje slovenskega znakovnega jezika v osnovnih in srednjih šolah potrjeni s strani Strokovnega sveta Republike Slovenije za splošno izobraževanje, ki deluje v okviru Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport.

Udeleženci seminarja in delavnice

Na podlagi izdanih učbenikov in njihove potrditve kot učnega gradiva smo na željo izvajalcev tečajev slovenskega znakovnega jezika septembra organizirali seminar in delavnico o vodenju tečaja slovenskega znakovnega jezika, ki je bila namenjena certificiranim tolmačem, ki vodijo oziroma želijo voditi omenjene tečaje.

Namen in cilj seminarja sta bila določiti smernice, kako čim bolje voditi tečaje, ter izmenjava izkušenj pri njihovem vodenju. S seminarjem smo želeli poenotiti poučevanje slovenskega znakovnega jezika na območju celotne Slovenije.

Slovenski znakovni jezik gluhih temelji na uporabi rok, mimike obraza, oči in ustnic ter gibanju telesa. Prstna abeceda se lahko uporablja skupaj z znakovnim jezikom. Znakovni jezik je za gluhe jezik sporazumevanja. V njem se lahko izražajo, poleg tega pa tovrstni način sporazumevanja omogoča njihov optimalni razvoj. Znakovni jezik nima enake slovnice kot govorni jezik na istem geografskem območju, saj je neodvisen od govornega in se razvija znotraj skupnosti gluhih.

Poleg slovenskega znakovnega jezika, ki so ga razvili gluhi med seboj, so se v izobraževanju začeli pojavljati različni znakovni sistemi.

Slovenski znakovni jezik je sestavljen iz kretnje, ki je osnovna prvina ter se izvaja s premikanjem rok in prstov v točno določenem prostoru. Skozi zgodovino se je razvijal in se dopolnjeval. V skladu s tem se je izvajalo tudi njegovo poučevanje, ki je bilo v večini primerov prepuščeno iznajdljivosti oseb, ki so ga poučevale. V zadnjem obdobju smo na Zvezi društev gluhih in naglušnih Slovenije v okviru progama Razvoj slovenskega znakovnega jezika želeli poenotiti uporabo in poučevanje le-tega. V ta namen smo izdali učbenike za njegovo poučevanje, ki so potrjeni s strani Strokovnega sveta Republike Slovenije za splošno izobraževanje kot učno gradivo, in spletni slovar slovenskega znakovnega jezika.

Skozi seminar in delavnico se je udeležencem predstavilo:

1. slovnico slovenskega znakovnega jezika (Ljubica Podboršek – socialna delavka in učiteljica slovenskega znakovnega jezika. Naziv učiteljica si je pridobila z dolgoletnim poučevanjem in izpopolnjevanjem ter študijem v tujini. Prva uradna tolmačka pri nas ter začetnica usposabljanja in poučevanja slovenskega znakovnega jezika. Soavtorica učbenikov za poučevanje slovenskega znakovnega jezika.);
2. primerjavo slovnice slovenskega znakovnega jezika in slovenskega jezika (Veronika Ciglar –

Tolmači z zanimanjem poslušajo

Izdani učbeniki

profesorica slovenskega jezika in tolmačka slovenskega znakovnega jezika. Poučuje gluhe in vodi začetne, nadaljevalne ter izpopolnjevalne tečaje slovenskega znakovnega jezika. Lektorica učbenikov za poučevanje slovenskega znakovnega jezika.);

3. elemente slovenskega znakovnega jezika (Maja Juhart – profesor defektologije, tolmač slovenskega znakovnega jezika. Zaposlen na Zvezi društev gluhih in naglušnih Slovenije. Vrsto let izvajalec različnih stopenj tečajev slovenskega znakovnega jezika in visokošolski sodelavec-asistent ter predavatelj na področju inkluzivne pedagogike in slovenskega znakovnega jezika. Član izpitne komisije za preverjanje znanj in spretnosti za nacionalno poklicno kvalifikacijo – tolmač za slovenski znakovni jezik. Recenzent učbenikov za poučevanje slovenskega znakovnega jezika.);
4. metodiko in didaktiko poučevanja (Katja Krajnc – profesorica defektologije za osebe z motnjami sluha in govora, zaposlena na Zavodu za gluhe in naglušne Ljubljana, in tolmačka slovenskega znakovnega jezika. Vrsto let vodi začetne, nadaljevalne in izpopolnjevalne tečaje slovenskega znakovnega jezika. Soavtorica učbenikov za poučevanje slovenskega znakovnega jezika.);

Katja Krajnc

5. učbenike in priročnike za poučevanje slovenskega znakovnega jezika 1, 2 in 3 (avtorici učbenikov Ljubica Podboršek in Katja Krajnc);
6. praktično delavnico in vaje (vsi izvajalci seminarja).

Po predstavljenih temah je sledil praktični del, ki so ga po navodilih izvedli udeleženci seminarja. V njem je vsak udeleženec predstavil podajanje, preverjanje in potrjevanje tečaja slovenskega znakovnega jezika.

Po končanih predstavitev so udeleženci seminarja skupaj postavili normative oziroma standarde za poučevanje slovenskega znakovnega jezika po izdanih učbenikih:

1. število udeležencev na tečaju: od šest do dvanajst,
2. ure, namenjene tečaju slovenskega znakovnega jezika: prva in druga stopnja trideset ur, tretja stopnja štirideset ur, sledi izpit,
3. pripravijo se predlogi poenoteni končni izpiti in potrdila o obiskovanju tečajev slovenskega znakovnega jezika.

Tolmači si izmenjujejo izkušnje

Seminarja se je udeležilo deset certificiranih tolmačev slovenskega znakovnega jezika, ki so ob koncu prejeli potrdilo o opravljenem izobraževanju za izvajanje tečajev le-tega.

Na željo udeležencev bomo v prihodnjem letu organizirali nadaljevanje seminarja. Glede na to, da je imel seminar omejeno število udeležencev in da so želje med izvajalci tečajev slovenskega znakovnega jezika velike, bo seminar vnovič izveden januarja 2014.

Evropska konferenca tolmačev znakovnega jezika

Med 14. in 15. septembrom je v Ljubljani potekala evropska konferenca tolmačev znakovnega jezika, ki jo je pod sloganom »Tehnologija vs. tolmač – podpora ali zamenjava?« organiziral Zavod Združenje tolmačev za slovenski znakovni jezik. Udeležilo se je 176 udeležencev iz 26 držav.

Dragica Bac

Slavnostna govornica je bila direktorica Direktorata za invalide, vojne veterane in žrtve vojnega nasilja na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Dragica Bac, ki je izrazila prepričanje, da bo konferenca doprinesla k še kakovostnejšemu in uspešnejšemu delu tolmačev ter s tem večjemu zadovoljstvu gluhih uporabnikov.

V imenu Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije je udeležence pozdravil predsednik Mladen Veršič ter jim zaželel uspešno delo.

Osrednje predavanje je imela prof. Jemina Napier iz Velike Britanije, ki je predstavila raziskavo o tolmačenju na daljavo v sodnih postopkih. Poudarila je nekatere prednosti in slabosti tovrstnega tolmačenja, tako s strani tolmačev kot gluhih uporabnikov.

Sama sem predstavila klicni center za osebe z okvaro sluha, njegov pomen, način delovanja s poudarkom na prilagojenem delu tolmačev ter veščine, ki jih potrebujejo za takšno delo. Tovrstno tolmačenje je dobrodošlo v smislu pridobivanja kratkih informacij in njihovega tolmačenja osebam z okvaro sluha, ne more pa nadomestiti tolmačenja »ena na ena«, kar so potrdili tudi gluhi uporabniki, ki jim je fizična prisotnost tolmača v nekaterih situacijah v oporo.

Mladen Veršič in udeleženci

Sledila so predavanja predavateljev iz različnih držav, njihova rdeča nit pa je bila predstavitev različnih tehnoloških rešitev v smislu dostopnosti tolmačev. Novost letošnje konference je bilo živo spremljanje predavanj na daljavo, predvsem za tiste posameznike, ki se jih niso mogli udeležiti, za kar smo že med konferenco prejeli čestitke. Spremljanje predavanj na daljavo je omogočila ena od mariborskih fakultet.

Drugi dan konference so udeleženci prisluhnili dvema predavanjema ter zaključkom plenarnih predavanj in obeh delavnic, ki so potekali sočasno.

Uradnemu delu je sledil slavnostni dogodek. Predsednica Marinela Salami se je zahvalila vsem udeležencem, zlasti pa celotnemu organizacijskemu odboru za odlično organizacijo in izvedbo konference. Posebej svečan trenutek je bila predaja priznanja Zavodu Združenje tolmačev za slovenski znakovni jezik ob deseti obletnici rednega članstva v Evropskem forumu prevajalcev znakovnega jezika ter za njegov strokovni prispevek in podporo evropskemu združenju.

Konferenca se je zaključila s povabilom na srečanje, ki bo septembra prihodnje leto potekalo v Belgiji. Spletni TV ter Zvezi društev gluhih in naglušnih

Jasna Bauman

Organizacijski odbor

Slovenije se zahvaljujemo, da sta poskrbeli za medijsko pokritje dogodka.

Jasna Bauman

Foto: Slobodan Simić – Sime

Evropski forum prevajalcev znakovnega jezika z novim vodstvom

Dan pred začetkom konference Evropskega foruma prevajalcev znakovnega jezika (efslj), ki jo je sredi septembra organiziral Zavod Združenje tolmačev za slovenski znakovni jezik, je v Ljubljani potekala skupščina omenjenega foruma. Udeležili so se je delegati iz enaindvajsetih držav, polnopravnih članic foruma. Iz Slovenije sva se skupščine udeležili direktorica Zavoda Združenje tolmačev za slovenski znakovni jezik Jasna Bauman in predsednica sveta zavoda Darja Fišer.

Letošnja skupščina je bila tudi volilna, saj je do tedanji predsednici foruma Marinelli Salami in celotnemu upravnemu odboru potekel mandat. Upravni odbor je predstavil poročilo o delu, finančno poročilo ter smernice za nadaljnje delo. Na skupščini so se delegati seznanili s poročilom s konference, ki je pod sloganom »bodi ozaveščen; moč in odgovornost na področju tolmačenja znakovnega jezika« lani potekala na Dunaju. Evropski forum prevajalcev znakovnega jezika je izdal zbornik s prispevki s konference, ki ga je možno naročiti na njihovi spletni strani. Podrobnejše poročilo s konference je objavljeno tudi v našem e-glasilu Ko govorijo roke in dostopno na spletnem naslovu www.tolmaci.si. Delegati skupščine so soglasno potrdili poročilo o delu in finančno poročilo ter se upravnemu odboru zahvalili za njegovo delo in dragocen prispevek k razvoju foruma.

Zahvala staremu vodstvu

V nadaljevanju skupščine so se delegati seznanili s poročilom Sklada za posebno udeležbo (angleško: Special Attendance Fund), katerega namen je zbiranje finančnih sredstev za kritje stroškov udeležbe na skupščini in konferenci tolmačev iz držav, ki jih same ne morejo pokriti. V letošnjem letu je sklad prejel sedemnajst prošenj za finančno podporo in po skrbnem pregledu ugodil šestim udeležencem.

Staro in novo vodstvo

Delegati skupščine so izvolili novo vodstvo Evropskega foruma prevajalcev znakovnega jezika. Kandidat za predsednika Peter Llewellyn-Jones in kandidati za člane upravnega odbora so predstavili svoj program ter vizijo za nadaljnji razvoj in bili soglasno izvoljeni. Peter Llewellyn-Jones za predsednika, Christian Peters, Jolanda Peverelli, Josefina Kalousova in Lieve Roodhooft pa za člane upravnega odbora. Čestitke tudi v našem imenu.

Novo vodstvo

Mednarodni dan gluhih 2013

Pozdravljeni, drage prijateljice in prijatelji. Za nami je praznovanje mednarodnega dne gluhih v Novi Gorici in upam, da ste se imeli vsi, ki ste se ga udeležili, lepo ter ste domov odšli polni prijetnih vtisov.

Bilo nas je več kot 650, na Bevkovem trgu pa se je zbralo veliko mimoidočih, ki jih je naša prireditev pritegnila in so ji izkazali svojo podporo. Posebna zahvala gre tudi medijem, ki so spremljali dogajanje, o njem poročali ter s tem opozarjali na enake možnosti.

Udeležba častne gostje, predsednice Vlade mag. Alenke Bratušek, je bila velika potrditev in podpora našemu delu ter borbi za boljša danes in jutri. Sodelovanje s protokolom je bila posebna in lepa izkušnja. Prihod varuhinje človekovih pravic Vlaste Nussdorfer, poslanke Mirjam Bon Klanjšček, župana Mestne občine Nova Gorica in vseh ostalih visokih gostov smo čutili kot veliko podporo in razumevanje naše majhne skupnosti.

Ob tej priložnosti bi se rada iz srca zahvalila članicam in članom gledališke skupine našega društva za ves vložen trud, ko smo skupaj vadili in vadili, da smo lahko pripravili nepozaben kulturni program. Bilo je naporno in težko, vsak se je trudil po najboljših močeh, skupaj smo ustvarjali in se še bolj zblížali. Imeli smo voljo, željo in drug drugega. Iskrena hvala za vse!

Gonilna sila, vodja in neštetokrat dokazani profesionallec, igralec v Slovenskem narodnem gledališču Nova Gorica in prejemnik velikih nagrad Radoš Bolčina, je v vlogi režiserja ustvaril vrhunsko predstavo. Z njim smo začeli sodelovati za mednarodni dan gluhih pred desetimi leti in od takrat redno sodelujemo, kar članice in člani dokazujejo s svojimi uspešnimi nastopi. Spoznal je naš svet, v katerega se, kot rad pravi sam, vedno znova vrača in ga na novo odkriva. Čeprav se skromno skriva v ozadju, težko z besedami izrazimo zahvalo in hvaležnost, ki ju čutimo do njega. Radoš, neštetokrat hvala!

Z nami je sodeloval tudi Aleksander Grum, gonilna sila zavoda Ažmurk (www.creepproductions.com), predsednik Sveta za invalide pri Mestni občini Nova

Gorica, režiser uspešnega amaterskega filma Čisto pošten rop, v katerem igrajo tudi člani našega društva, tečajnik slovenskega znakovnega jezika in naš dolgoletni prijatelj. Člani zavoda so nam pomagali pri tehnični izpeljavi prireditve, posneli film o klicnem centru, izpeljali neposredno projekcijo tolmačenja in fotografiranje. Iskrena hvala za sodelovanje, dobro voljo in podporo!

Župan Mestne občine Nova Gorica Matej Arčon s sodelavkami nam je nudil brezpogojno podporo in pomoč pri organizaciji prireditve, razstavi članic in članov v avli občine ter uspešni novinarski konferenci. Bili so strokovni in srčni do zadnjega diha. Hvala!

Vsi številni prostovoljci in prostovoljke ter vsi, ki so z nami sodelovali, so pripomogli k temu, da nam je prireditev uspela tako, kot smo si želeli. Žal nam je, da je bila dvorana premajhna za vse, vendar upamo, da smo vsaj v popoldanskem delu to

nadoknadili z vsemi, ki ste z nami praznovali. Če smo naredili kakšno napako, se iz srca opravičujemo in prosimo za razumevanje, saj je bila prireditev res množična.

Hvala Robertu Jarcu za spremljavo z gongi, ki so v predstavo

vnesli čarobnost, hvala svetovni prvakinji v trebušnem plesu Niki Mlakar in njenim soplesalkam ter skupini V.I.P. Dance za energično predstavo. Posebna zahvala pa gre članici našega društva Jasmini Mihelji, ki je poskrbela za nepozabno, veliko, slastno in čudovito torto, s katero smo prireditvi dali piko na i.

Vsem še enkrat iskrena hvala. Zame je bil to (zaenkrat) življenjski projekt in upam, da ste v njem uživali ter preživeli čudovit dan v naši družbi, tako kot sem ga doživela sama. Rada vas imam. Do prihodnjic ... srečno.

Natalija Rot

Poudarek na enakih možnostih ob mednarodnem dnevju gluhih

Poletja je konec, temperature so padle, dnevi so deževni in krajši, noči pa daljše. Prihajata jesen in zima, ko bo dan zelo kratek, noč in večer pa dolga.

A v soboto 21. septembra je zlasti v Novi Gorici sijalo sonce, tako z neba kot s strani šesto udeležencev iz trinajstih slovenskih društev gluhih in naglušnih, ki smo se udeležili praznovanja ob mednarodnem dnevju gluhih ter 60-letnici delovanja Društva gluhih in naglušnih Severne Primorske.

Bil je naš praznik, ko smo med sebi enakimi, ko opozarjamo na našo nevidno invalidnost in javnost osveščamo, da je zvok srca vsem ljudem enak, zato naj bodo enake tudi možnosti.

Nagovori, program in dobra organizacija so prepričali tudi slavnostno govornico, predsednico Vlade mag. Alenko Bratušek, da je za invalide z okvaro sluha potrebno storiti več.

Mnogi člani se kljub želji niso mogli udeležiti praznovanja, saj se je na območju, kjer živimo, začela trgatav. Dopoldne smo si ogledali solkanski most, eno največjih gradbenih mojstrov in na svetu, ki še vedno služi potrebam železniškega prometa in krasi dolino smaragdno zelene Soče.

Po prijaznem sprejemu predstavnikov društev in Zveze pri županu Mestne občine Nova Gorica Mateju Arčonu smo prisostvovali kulturnemu programu, ki je bil všeč tako gluhih in naglušnih kot slišječim.

Popoldanski del druženja smo obogatili z ogledom Frančiškanskega samostana Kostanjevica, ki je umetnostni in kulturni spomenik ter oaza zelenja, miru in duhovnosti. Vodička nam je ogled popestrila z duhovnostmi, ena od njih je bilo vprašanje,

Člani Društva gluhih in naglušnih Novo Mesto

kaj imamo znanega v Šmihelu pri Novem mestu. Gimnazijci so ji enoglasno odgovorili, da Rome.

Videli smo cerkev in samostan, grobnico s sarkofagi Burbonov ter samostansko knjižnico, kjer imajo eno osmih še ohranjenih prvih slovenskih slovnic Adama Bohoriča, edino z njegovim podpisom iz leta 1584. Sprehodili smo se skozi vrt, kjer smo si ogledali znamenite vrtnice burbonke, ki čudovito dišijo. Del samostana upora-

bljajo tudi udeleženci skupnosti za zdravljenje od drog.

Pred odhodom smo uživali v razgledu daleč naokoli, vodički podarili zloženke in časopis društva ter se posladkali z izvrstnim zavitkom mladoporočencev Mežan.

Sledila je večerja z družabnimi vsebinami, ki je bila žal prepozna, saj je večina udeležencev polna vtisov in dobre volje ob dvajsetih že zapuščala Novo Gorico.

Prireditelji, zlasti Natalija Rot, so ubrali sodobnejši pristop k organizaciji praznovanja, gledljiv in na višjem nivoju, nasledniki pa naj upoštevajo in skrajšajo še čas, ki ga udeleženci prebijemo na praznovanju in lahko traja tudi več kot sedemnajst ur.

Hvala Društvu gluhih in naglušnih Severne Primorske ter vsem ostalim za lep in prijeten zadnji poletni dan v septembru.

Vesela Banić

Mednarodni dan gluhih in 60 let delovanja Društva gluhih in naglušnih Severne Primorske

Prišlo je sobotno jutro. Vsi še nekoliko zaspani smo na parkirišču pred prostori društva čakali na avtobus, da nas popelje na praznovanje. Vsak je bil v svojih mislih, nekateri so nestrpno čakali, da se srečajo s prijatelji, nekateri pa smo še malo dremali.

Na Sveti Gori

Avtobus s predsednikom društva Francem Forštnerjem in nekaj člani je prispel ob šestih. Po kratkih navodilih in preverjanju, če smo vsi, smo krenili proti Novi Gorici, Franc pa nam je povedal, da bomo imeli malico na turistični kmetiji v Postojni. Dobre volje smo prispeli tja in hitro so nas postregli z odlično enolončnico. Okrepčani in še boljše volje smo se znova podali na cesto in odbrzeli proti cilju. V Novi Gorici smo šli še na kavo, nato pa se je pričela proslava v kulturnem domu.

Predsednica Društva gluhih in naglušnih Severne Primorske Sonja Trampuž in sekretarka Mojca Komel sta imeli pozdravni govor. Ostali slavnostni govorniki so bili predsednica Vlade mag. Alenka

Skupinska pred cerkvijo

Bratušek, župan občine Nova Gorica Matej Arčon in predsednik Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije Mladen Veršič. Vmes so člani novogoriškega društva z igro nazorno prikazali probleme, s katerimi se spopadamo gluhi in naglušni, ter z njo poskrbeli tudi za smeh.

Po končanem uradnem delu smo z avtobusi krenili na Sveto Goro, od koder je čudovit razgled, ki ga človek mora doživeti in ga je težko opisati. Ogleдали smo si cerkev, nastavili smo se Francevemu fotografskemu objektivu, Irena pa je poskrbela za okrepčilo in za to, da smo ostali skupaj. Po povratku

Večerja

s Svete Gore smo se napotili v športno dvorano, kjer smo imeli kosilo oziroma večerjo. Ko se je zaslislala glasba za ples, je bilo plesišče hitro polno. Vrhunec dneva pa je bila torta ob 60-letnici delovanja Društva gluhih in naglušnih Severne Primorske.

Ker je lepega hitro konec, se je bilo treba kmalu posloviti. Utrujeni, a zadovoljni, smo se odpeljali proti domu in v Velenje prispeli v poznih večernih urah.

V imenu vseh bi se rada zahvalila Francu in Ireni Forštner, ki sta imela z nami veliko potrpljenja.

Pohod na Kum

Posavsko hribovje je najobsežnejše hribovje in hkrati največja slovenska pokrajina z vrhom Kum. Zanj so značilne globoke rečne doline s strmimi pobočji, ki v izrazitih pregibih prehajajo v uravnane planote, nad katerimi se dvigajo posamezne vzpetine.

Kar 2.130 hektarov veliko območje je zavarovano kot krajinski park, namenjen sprostivni ter ohranjanju kulturne in naravne dediščine. V ta predel čudovite narave smo se z namenom, da osvojimo 1.220 metrov visoki Kum, na začetku julija podali člani društva gluhih in naglušnih.

Do izhodišča za vzpon v Zidanem mostu smo se pripeljali z avtomobili, med potjo pa se nam je zaradi časovne stiske zgodila neprijetnost, saj smo v avto z dizelskim motorjem natočili bencin.

Zelo zanimiv je bil prehod čez reko v nihalki za dve osebi. Po premaganem začetnem pobočnem delu smo prišli do Škratove doline, kjer smo pomalicali

pod starim skednjem. Ob občudovanju rož, travnatih površin, maloštevilnih kmetij ter hoji po iglastem in listnatem gozdu smo prišli pod zgornji del hriba. Vmes nas je spremljal rahel dež, preden pa smo dosegli vrh, nas je izčrpal še izrazitejši vzpon.

Na vrhu sta nas pričakala televizijski oddajnik in cerkev sv. Neže iz 17. stoletja, nekoliko pod njim pa še planinska kočica. Razgled z vrha zaradi soparnega vremena ni bil najlepši, so pa bili zato toliko boljši gobova juha in žganci.

Pot v dolino smo nadaljevali v sončnem vremenu, vendar ne tako zlahka. Naš cilj, Zidani most, je bil vse bolj oddaljen, saj so nekaterim že pojenjavale moči. A smo zmogli in presenečeni ugotovili, da smo hodili več kot osem ur, in to skoraj dvajset kilometrov.

Vodji pohoda Vladimirju se zahvaljujemo za dobro vodenje, vsem ostalim pa za vztrajnost in dobro voljo. Čeprav izčrpani, smo doživeli lep in poučen izlet. Do naslednjic pa lep planinski pozdrav.

Vesela Banić

Zakonca Rački iz Kočevja

Kot asistentka v Kočevju že tri leta obiskujem Alojza in njegovo gluho ženo Terezijo. Doma sem iz Ribnice in ju poznam že nekaj časa. Alojz v mrzlih dneh že štirideset let izdeluje umetnine iz vžigalic, v toplejših dneh pa prideluje zelenjavo in sadje.

Mojega obiska sta vedno vesela, saj jima prinesem novice iz društva, najbolj pa sta bila zadovoljna, ko sta se udeležila letovanja za socialno ogrožene osebe z okvaro sluha v Kranjski Gori. Všeč jima je bilo tudi, ko sem ju pred dvema letoma s kombijem društva peljala na praznovanje mednarodnega dne gluhih v Krškem. Žal pa se že dolgo nista udeležila nobenega izleta ali srečanja, ki ga organizira društvo. Zaradi oddaljenosti Kočevja od Ljubljane z društvom tudi nimata stikov.

V mestu, kjer živita, in v njegovi okolici ni veliko oseb z okvaro sluha, zato nimata prave priložnosti za komunikacijo. Alojz si z izdelovanjem predmetov iz vžigalic krajša čas. Želi si, da bi v Kočevju ustanovili podružnico društva gluhih in naglušnih občin Kočevje, Ribnica, Sodražica, Kostel in Loški Potok.

Tekst in foto: Petra Rotar

Tabor za gluhe in naglušne

Gluhi otroci in mladi so letošnje poletje s prostovoljci preživeli v Fiesi. Bivali smo v počitniškem domu Centra za socialno delo Slovenj Gradec, kjer so nas gostoljubno sprejeli. Vreme je bilo hladno in vetrovno, zaradi česar so se nekateri raje igrali zunaj kot v vodi.

Najpomembnejši del tabora je bilo socialno učenje, kakovostno preživljanje prostega časa brez računalnika, učenje sodelovanja med različnimi generacijami, med gluhi in slišječimi prostovoljci ter odgovornost za lastno dobro počutje. Program je bil obogaten s potapljaškim tečajem, likovnim ustvarjanjem in mini šolo masaže.

V potapljaški šoli so udeleženci spoznali opremo in osnove potapljanja, večina pa si ga je zelo želela preizkusiti tudi v morju, a so bili za to prikrajšani zaradi polževega vsadka. Ostali gluhi in prostovoljci so šli v vodo z novim prijateljem in učiteljem potapljanja Hugom Sedejem iz potapljaškega kluba.

Navdušeni slikarji so na platnu upodobili Piran, skoraj vsi pa so se prepustili učenju masaže refleksoterapevtke Vladimire Zupančič in masirali drug drugega. Vsak večer je bila soba prostovoljcev polna otrok in mladostnikov, ki so želeli družbo, klepet, domače vzdušje in masažo stopal, pri kateri so se zelo zabavali.

Tabora se je udeležilo štirinajst otrok in mladih iz vse Slovenije ter nekaj odraslih prostovoljcev, ki so prihajali in odhajali, številni prijatelji in gostje pa so jim popestrili vsakdan. Med njimi so bili pater Bogdan Knavs, ki je v največji meri finančno omogočil izvedbo tabora, mladi prijatelji, dijaki in študenti ter Spletna televizija.

Potrebe po tovrstnih taborih so velike, saj otroci in mladi iščejo možnosti za skupno letovanje čez poletje, na katerem se lahko družijo med seboj ter z gluhiimi odraslimi in starejšimi prostovoljci.

Starejše gluhe prostovoljce premalo cenimo. Pomembni so za prenos izkušenj, informacij, komunikacije ter pristni stik, ki jih gluhi otroci in mladi zaradi komunikacijske ovire doma nimajo. Prav tako je tabor za večino otrok in mladih edina priložnost, da spoznajo odrasle gluhe in z njimi preživijo čas.

Vse več otrok in mladostnikov prihaja iz socialno šibkejših družin, zato prihodnje leto načrtujemo, da bi v sodelovanju z Zvezo društev gluhih in naglušnih Slovenije letovanje pripravili v prostorih počitniškega doma v Piranu.

Zahvaljujem se vsem donatorjem, prostovoljcem in udeležencem, da smo skupaj izpeljali tabor, na katerega imamo lepe spomine. Vidimo se prihodnje poletje.

Petra Rezar

Podružnica Trbovlje na novi lokaciji

Podružnica Društva gluhih in naglušnih Ljubljana je bila ustanovljena leta 1990 v Trbovljah, saj se je pokazalo, da gluhi in naglušni potrebujejo prostor v Zasavju.

Prva lokacija, kjer so se srečevali člani, je bila v stavbi krajevne skupnosti, zelo skromna in majhna s staro in izrabljeno opremo. Po štirinajstih letih smo v dogovoru z občino našli večji prostor, bolj v centru mesta, da smo bili lažje dostopni vsem uporabnikom. Opremili smo ga z novim pohištvom, ki ga je darovala takratna Tovarna pohištva iz Trbovelj, ki je, tako kot mnogo drugih tovarn v Trbovljah, žal že preteklost. Na omenjeni lokaciji smo delovali osem let, saj je bil prostor dovolj velik, svetel in lepo urejen. Dostop pa je ves čas predstavljal problem, saj je bilo treba prehoditi veliko stopnic.

Pozdrav Nataše Kordiš in Irene Kralj (Foto: Slavko Pavlič)

V zadnjih dveh letih smo intenzivno iskali nov prostor v pritličju. Vsi se staramo in stopnice nam delajo težave, naši člani pa so tudi invalidi. Pomoč smo spet poiskali na občini, našli prostor v pritličju in se letos preselili. Prostora je sicer malo manj, dostop pa je veliko lažji, saj stopnic praktično ni več.

Irena Kralj

Spomladanski izlet v Celovec

V prelepem junijskem sobotnem jutru smo se odpravili na spomladanski izlet. Ker nam je bilo letos vreme manj naklonjeno, smo ga z maja prestavili na junij.

Tokrat se je pobiranje izletnikov z avtobusom odvijalo po obrnjenem vrstnem redu. Zadnja postojanka je bila v Tržiču, nato pa smo se čez mejni prelaz Ljubelj spustili na sosednjo stran v Avstrijo. Pot je bila precej ovinkasta in po vseh zavojih smo le prispeli v Celovec, kjer smo se ustavili v svetu v malem – Minimundusu.

Na parkirišču so nam najprej razdelili malico. Ker smo v društvu trije zaposleni kot asistenti, smo si hitro razdelili starejše člane, ki so potrebovali pomoč pri hoji. Na vhodu so bili na voljo tudi vozički za otroke in tiste, ki težko hodijo. V dveh urah smo si ogledali številne miniaturne svetovne znamenitosti – stavbe, cerkve in gradove. Sledila sta krajši oddih ob kavi in sproščen klepet.

Alenka s ptico, Boris Horvat z gospo Tomc, gasilska (levo spodaj)

Pot smo nadaljevali do gradu Landskron, kjer smo si ogledali večšine sokolov in orlov, ki so od nekdaj simbol moči in veljajo za najbolj večše letalce med pticami. Če ste jih kdaj opazovali med letom, ste zagotovo pomislili, da bi bilo lepo biti vsaj za trenutek v njihovi koži, jadрати po zraku in imeti svet pod seboj. S pticami smo se lahko fotografirali, nato pa smo se z avtobusom odpravili nazaj v Slovenijo, v Lesce, kjer so nas čakali dobro kosilo in prijazno osebje.

Druženje se je nadaljevalo do poznega popoldneva, ko smo se utrujeni in polni doživetij odpeljali proti domu.

Mirsada Ibradžić in Petra Čanak

Kuharski tečaj

Prejel sem vabilo na kuharski tečaj društva Auris in se z veseljem udeležil učenja kuhanja s kuharskim mojstrom Matejem. Kljub temu da sem marsikatero jed občasno skuhal že doma, sem se o kuhanju veliko naučil. Učitelj je bil zelo prijazen, učil nas je kuhati, rad pa nam je tudi priskočil na pomoč ali nas popravil.

Zanimalo me je, kako reže čebulo in česen, in nisem mogel verjeti, da ju z nožem naseklja hitreje kot z rezalnim strojem. Pokazal nam je, kako umiti in narezati zelenjavo, meso in druge sestavine, najbolj pa me je presenetil njegov nasvet o tem, da moramo biti pazljivi

pri uporabi aluminijaste folije. S prijatelji smo pridno kuhali, pa tudi klepetali.

Vse, kar smo skuhalo, smo pokusili. Bilo je odlično, najbolj všeč pa mi je bilo meso, ki ga imam najraje. Ko smo pojedli, smo se pogovarjali o receptih. Tečaj mi je bil zelo všeč, in če bo še kakšen, se ga bom z veseljem udeležil.

Blaž Urh

Pred nekaj meseci me je brat Blaž povabil, naj se skupaj z njim udeležim kuharskega tečaja na društvu Auris. Kuhanje mi je bilo že od nekdaj pri srcu, zato sem se vabilu z veseljem odzvala. Ker nisem gluha ali naglušna, sem imela pred prvim srečanjem kar nekaj treme. A bila je zaman, saj so me sprejeli prijazni in vedno nasmejani člani društva, polni delovne vneme.

Skupaj smo se pod vodstvom odličnega kuharja Mateja naučili pripraviti zelo okusne jedi. Mislim, da smo od tečaja vsi veliko odnesli. Ko sva z Blažem jedi pripravila doma, se je s tem strinjala tudi najina družina.

Kuhanje s tako veselo družino mi je bilo v veliko veselje in rada se bom še kdaj udeležila kakšnega podobnega tečaja v društvu.

Maja Urh

Bogomil Starc ima najboljši teran

Letošnji, že 43. praznik terana in pršuta, ki je od 9. do 11. avgusta potekal v osrčju dežele terana, Dutovljah, je na Kras privabil večtisočglavo množico. Tradicionalno ocenjevanje terana poteka že vrsto let in prav član Društva gluhih in naglušnih Nova Gorica Bogomil Starc iz Tomaja se ponaša z najbolje ocenjenim teranom letnika 2012. To je velik uspeh za mladega vinogradnika in njegovo družino, saj je poleg posebnega priznanja in pokala za najbolje ocenjeno vino na letošnjem prazniku prejel še prehodni pokal.

Tudi lani se je 30-letni Bogomil, ki je skupaj z ženo Barbaro že 20 let član novogoriškega društva gluhih in naglušnih, udeležil ocenjevanja in njegov teran je med finalistami osvojil deseto mesto. Letošnji uspeh je rezultat vztrajnosti, zanimanja, stalnega izpopolnjevanja, ljubezni in skrbi do kraške vinske trte – refoška, ki na rdeči kraški zemlji, imenovani terra rossa, daje izvrstno zdravilno vino teran, ki je bilo leta 2000 zaščiteno z označbo porekla.

V Tomaju si je na kraju s hišno številko 88 pred leti uredil klet, ki obsega sto dvajset kvadratnih metrov. Kljub temu da z ženo delata v Komnu, se z veliko ljubeznijo posvečata vinogradništvu in vinarstvu. Zasajenih imata tri tisoč trt, tisoč pa v najemu. Tako kot drugi kraški vinogradniki imata skoraj tri četrtine refoška, približno dvajset odstotkov je malvazije in deset odstotkov vitovske. Oče Danilo mu je predal kmetijo, stoji pa mu ob strani in mu pomaga tako pri delu v vinogradu kot s strokovnimi nasveti v vinski kleti. Bogomil si znanje nabira na tečajih o kletarstvu, negovanju, stekleničenju in zaščiti vin.

»Pri urejanju kleti so mi pomagali tudi gluhi. Polagali so ploščice, pokrili streho. Bilo je naporno in težko, toda s skupnimi močmi se marsikaj naredi. Največ dela je ob trgatvi, ko je treba grozdje pobrati, nato pa sledi delo v kleti. Pri tem največjem opravilu – *bndimi*, kot trgatvi pravimo na Krasu, mi prav tako pomagajo gluhi. Jaz pa jih povabim, da se skupaj poveselimo za martinovo. Takrat se mošt že spremeni v mlado vino, zraven pa sodijo kostanj, kraški pršut, domači kruh in druge martinove dobrote,« z veseljem pove Bogomil.

Že vrsto let kot ponudnik vina sodeluje na tradicionalni prireditvi *V osrčju dežele terana*, ki v vaseh krajevne skupnosti Tomaj poteka zadnje so-

boto v maju. Prihodnje leto bo slavila okrogli jubilej – desetletnico.

Poleg terana Bogomil prideluje tudi vitovsko grganjo, malvazijo, rose in teranov liker. Rad bi tudi povečal klet in vinograd ter na Kras privabil še več gostov.

Pravi, da pri sporazumevanju s slišječimi nima težav.

Več kot osemdeset odstotkov njegovih kupcev je slišječih, pri komunikaciji z njimi pa mu pomagata hčerka ali oče. Tudi gluhi in naglušni, ki pridejo po teran za dobro kri in zdravje ter za dobro počutje, se z njim lepo ujamejo.

Poleg pridelave vina se ukvarja še z urejanjem turističnih apartmajev z lepim razgledom na kraško planoto, za katere si želi, da bi jih uporabljali tudi gluhi iz Slovenije in drugih držav. Tako bi spoznali naravne lepote Krasa in dobrosrčne Kraševce.

Kraške vinarje in njihova vina že osmo leto zapored uspešno zastopa vinska kraljica. Letos je Katrin Štorka iz zamejstva krono predala novoizvoljeni kraljici terana, 25-letni študentki turizma Anet Jagodič s turistične kmetije Avber. Vinske kraljice je v svoji kleti gostil tudi Bogomil.

Da je njegov teran res najboljši, se je prepričala tudi strokovna komisija prireditve *Praznik terana in pršuta*, ki je njegovemu vzorcu letos namenila najvišjo oceno 18,28 točke. Najboljših deset teranov se je v Dutovljah lahko tudi pokusilo. Na stojnici so mu čestitale slovenske vinske kraljice in člani evropskega reda vitezov vina.

Vsi, ki pridejo na Kras in na kraško vinsko cesto, so vabljeni, da se pri Bogomilu v Tomaju ustavijo na kozarcu izvrstnega terana.

Besedilo in foto: Olga Knez

Izlet na Bled

Sončno jutro, veter je malce pihljal, a vreme nam je bilo naklonjeno, bil je topel dan. Ob 7. uri zjutraj smo se dobili na železniški postaji v Mariboru in spotoma na različnih mestih pobrali še nekatere udeležence izleta. Odpravili smo se proti Bledu, mestecu turizma in naravnih lepot. Pot je bila prijetna, prispeti na Bled pa je bilo še veliko lepše. Blejsko jezero s pravim vonjem narave, osvežujoče.

Člani Društva gluhih in naglušnih Podravja Maribor

S tradicionalno pletno smo se odpravili na otok. Vožnja je bila zelo prijetna in bili smo tako navdušeni, da smo se želeli z njo popeljati okrog otoka, a za to ni bilo časa. Pripeljali so nas do veličastne cerkvice, ki smo si jo ogledali in jo fotografirali, pri znamenitem zvonu želja pa si je vsakdo nekaj zaželel. Nato smo si malce odpočili, spili pijačo in se posladkali s sladoledom ter se odpravili proti rojstni hiši Franceta Prešerna, kjer nam je tolmačka Zlatka tolmačila razlago o njegovem življenju in družini.

Prešernova hiša stoji v Vrbi na Gorenjskem. Spremenjena je v muzej, v njej pa so med drugimi razstavljene pesnikova stenska ura, miza in zibelka. V hiši se je rodil tudi ljubljanski nadškof Anton Vovk. Kot zanimivost naj povem, da je 7. julija letos minilo že petdeset let od njegove smrti.

Po obisku Prešernove hiše smo se odpravili na kosilo v gostilno pri lovskem domu, kjer imajo kletko z medvedjim samcem in samico. Prav vsi smo se fotografirali z njima v ozadju. Kosilo je bilo odlično, poklepotali smo, si odpočili, nato pa odrinili na blejski grad. Slikovita arhitektura, grajska tiskarna, grajska klet in zeliščna galerija so predstavljali pravi

razlog, da smo se povzpeli po stopnicah do gradu.

Na gradu so prav takrat potekali sedmi srednjeveški dnevi. Za obzidjem so se zbrali pogumni vitezi, lepe gospodične, plemstvo in meščanstvo, trgovci ter rokodelci. Predstavili so se tudi spretni mečevalci, lokostrelci, plesalci ter grajska gospoda iz Slovenije in tujine.

Vreme se je poslabšalo in ujelo nas je močno neurje, zato smo se vrnili v avtobus, kjer se je zaključilo naše popotniško doživetje. Odrinili smo proti domu, vendar nismo šli prav hitro domov. Ustavili smo se na Trojanah, nekateri na pijačo, nekateri na sladico, nekateri pa smo kupili krofe in jih odnesli domov.

Tako izlet kot družba sta bila izvrstna. Želim si še več tovrstnih druženj, pa tudi kakšen izlet v tujino, da spoznamo naravne lepote izven slovenskih meja.

Se vidimo na prihodnjem izletu!

Dijana Škof

44. kongres Mednarodnega komiteja za šport gluhih

Pred otvoritvijo olimpijskih iger gluhih je med 24. in 25. julijem v Sofiji potekal 44. kongres Mednarodnega komiteja za šport gluhih. Udeležilo se ga je 74 držav od 105, včlanjenih v komite, Slovenijo pa sva kot delegata zastopala predsednik in sekretar Športne zveze gluhih Slovenije Robert Žlajpah in Anton Petrič.

Predsednik Mednarodnega komiteja za šport gluhih Craig Crowley je po pozdravnem nagovoru poročal o delu komiteja ter svojem delu v štiriletnem mandatu – za predsednika je bil izvoljen na kongresu v Tajpeju leta 2009. Izpostavil je uspehe pri vzpostavitvi športnega in organizacijskega sodelovanja s Svetovno zvezo gluhih in Mednarodnim olimpijskim komitejem. Mednarodni komite za šport gluhih je z obema organizacijama podpisal skupni dogovor o sodelovanju, tako imenovani Memorandum of Understanding.

Sledila je razprava o poročilih s poletnih in zimskih olimpijskih iger gluhih v zadnjih štirih letih – poletnih v Tajpeju leta 2009 in odpovedanih zimskih v Visokih Tatrah leta 2011. Za tem je predsednik Bolgarske športne zveze gluhih Nikolay Nikolov kronološko opisal potek organizacije in izvedbe letošnjih, 22. poletnih olimpijskih iger, ki so jih zaradi finančne krize v Grčiji prevzeli od Grkov. Dvaindvajsete poletne olimpijske igre bi morale po prvotnem načrtu potekati v Atenah.

Bolgari so imeli na razpolago le dobro leto dni za pripravo, na začetku pa jim je finančno pomoč obljubila bolgarska vlada, ki je z njimi celo podpisala sporazum. Sporazum zaradi političnih trenj v Bolgariji žal ni obveljal, zato so organizatorji ostali brez izdatne vladne finančne podpore. Kljub temu in kljub kratkemu roku so projekt pogumno speljali, z ogromno improvizacije, kakršne so vajeni na Balkanu. Predsednik Nikolov je bil zato deležen aplavza.

Izvršni direktor Mednarodnega komiteja za šport gluhih Mark Cooper je predstavil projekt potovanja olimpijske plamenice od Pariza do Sofije. V imenu komiteja se je zahvalil državam, ki so prevzele del trase za prenos plamenice na poti do Sofije. Med njimi je bila tudi Slovenija, ki je organizirala najštevilčnejše kolesarsko spremstvo.

Popoldne so sledila poročila o svetovnih prvenstvih v zadnjih štirih letih ter o kandidaturi zanje v prihodnjih štirih letih. Predstavljeni so bili svetovno

Slovenska predstavnika na kongresu in novi predsednik Valery Rukhledev

prvenstvo v golfu leta 2010 v St. Andrews na Škotskem, v atletiki leta 2010 v kanadskem Torontu, v košarki leta 2011 v italijanskem Palermu, v bovlingu leta 2011 v argentinskem Buenos Airesu, v orientacijskem teku leta 2011 v ukrajinskem Cherkaskyju, v kolesarstvu leta 2011 v kanadskem Mont Tremblantu, v tenisu leta 2011 v turškem Izmirju, v plavanju leta 2011 v portugalski Coimbri, v dvoranskem malem nogometu leta 2011 v švedskem Örebro ter v nogometu leta 2012 v turški Ankari.

Potrdili smo tudi kandidature za prihodnja svetovna prvenstva – v golfu leta 2014 Traverse City v Združenih državah Amerike, v tenisu leta 2014 – Dresse in Maere Cup – Memphis v Združenih državah Amerike, v košarki leta 2015 Taoyuan na Tajvanu in v futsalu leta 2015 Bangkok na Tajskem. Kandidature za ostala svetovna prvenstva niso bile potrjene zaradi finančne negotovosti držav kandidat.

Drugi dan kongresa je bil namenjen kandidaturi za zimske in poletne olimpijske igre gluhih leta 2015 in 2017, strategiji delovanja Mednarodnega komiteja za šport gluhih v prihodnjem mandatnem obdobju ter volitvam v izvršni odbor komiteja. Izvršni direktor Mark Cooper je predstavil revidirani finančni poročili komiteja za leti 2010 in 2011 – obe poslovni leti je zaključil s pozitivno bilanco. Poročila za leto 2012 še ni, saj se poslovno leto 2012 po anglosaksonskih finančnih pravilih konča sredi leta 2013.

Na 43. kongresu Mednarodnega komiteja za šport gluhih v Rimu je bila za gostiteljico 23. poletnih

olimpijskih iger gluhih leta 2017 v konkurenci treh mest – Barcelone, Buenos Airesa in Ankare, izbrana prav slednja. Argentinci so stavili na Buenos Aires in niso bili zadovoljni z izborom. Pritožili so se ter zahtevali vnovični izbor, saj naj Turki ne bi izpolnjevali vseh pogojev, potrebnih za kandidaturo. Turki in komite so nato na kongresu v Sofiji predložili celotno dokumentacijo z dokazili o izpolnjevanju pogojev za kandidaturo. Delegati smo z glasovanjem zavrnilo pritožbo Argentine in Ankaro znova potrdili za gostiteljico poletnih olimpijskih iger gluhih.

Edina kandidatka za organizacijo 17. zimskih olimpijskih iger gluhih je bila Ruska športna zveza gluhih. V predstavitvi kandidature so Rusi napovedali organizacijo iger v sibirskem mestu Hanti Mansijsk, ki je zaradi bogatih naftnih nahajališč v zadnjih letih doživelo izjemen razcvet. Zato se ga je prijelo ime sibirski oziroma ruski Kuvajt.

Mesto leži v zahodni Sibiriji ob reki Irliš. Od Moskve je oddaljeno okrog 2.700 kilometrov zračne linije. Začetek hitrega razvoja sega v osemdeseta leta prejšnjega stoletja, ko so v njegovi bližini odkrili nahajališča nafte. Regija, katere središče je Hanti Mansijsk, je lani proizvedla več kot polovico ruske nafte, poleg tega pa je bogata tudi z nahajališči zemeljskega plina. Mesto leži praktično na začetku naftovodov, s katerimi se oskrbuje Evropa. Postaja tudi vse pomembnejše poslovno, športno, kulturno in znanstveno središče. Leta 2008 je gostilo vrh Evropska unija-Rusija, poleg tega pa je stalno prizorišče biatlonskih tekem svetovnega pokala. Dvakrat, leta 2005 in 2006, so se v njem zbrali tudi najboljši svetovni šahisti.

V Hanti Mansijsku bodo lahko izvedli tekmovanja v smučarskih tekah, biatlonu, hokeju, curlingu, deskanju na snegu in alpskem smučanju, razen smuka in supervelesloma. Za omenjeni disciplini bodo Rusi omogočili tekmovanje na 1.500 kilometrov oddaljeni lokaciji pod Altajskim gorovjem, kamor bodo z letalom brezplačno prepeljali smučarje.

Delegati smo z glasovanjem Hanti Mansijsk soglasno potrdili za gostitelja zimskih olimpijskih iger gluhih leta 2015.

Po odmoru je predsednik Craig Crowley predstavil strategijo upravljanja Mednarodnega komiteja za šport gluhih in sodelovanja s članicami. Komite je pred kongresom pozval države članice, naj s predlogi in smernicami za izdelavo strategije upravljanja prek spleta sodelujejo v javni razpravi. V strategiji upravljanja je predvidena notranja reorganizacija, tako da bi bil komite krovna in reprezen-

tativna organizacija za šport gluhih, ki bo skrbela za olimpijske igre gluhih. Tekmovanja v posameznih športnih panogah na najvišji ravni bo prepustil panožnim zvezam, ki jih bo ustanovil ali že obstajajo, na primer Mednarodna košarkarska zveza gluhih, Mednarodna nogometna zveza gluhih in Mednarodna golf zveza gluhih.

Popoldne so bile volitve za predsednika in člane izvršnega odbora komiteja. Dosedanjemu predsedniku Craigu Crowleyju se je mandat iztekel, za funkcijo predsednika pa so kandidirali Joel Barish iz Združenih držav Amerike, Valerij Rukhledev iz Rusije ter vnovič Craig Crowley iz Velike Britanije.

Joel Barish je izvršni direktor spletne televizije gluhih, znane pod imenom DeafNation, bil je tudi dolgoletni direktor spletne Deaflympics TV. Njegov protikandidat Rukhledev je znano ime v svetovnem športu gluhih, saj je bil večkratni olimpijski prvak v rokoborbi. Je tudi predsednik Vseruske zveze gluhih in obenem predsednik Ruske športne zveze, ki je največja tovrstna organizacija na svetu, ter poslanec v ruski dumi in osebni prijatelj ruskega predsednika Putina. Njegovo kandidaturo je podprl Ruski olimpijski komite.

V prvem krogu glasovanja je vodil Craig Crowley s 35 glasovi, Rukhledev je dobil 31 glasov, Barish pa 8. Ker Crowley ni dobil absolutne večine, to je 50 odstotkov in en glas, je bil potreben drugi krog. Barish kot tretjevrščeni je izpadel, javno štetje glasov pa je bilo zelo napeto. Rukhledev in Crowley sta bila ves čas štetja izenačena in odločitev o novem predsedniku za mandatno obdobje 2013-2017 je padla čisto na koncu. Crowley je dobil 33 veljavnih glasov, Rukhledev pa 39, neveljavna sta bila 2 glasova. Z 39 glasovi je Rukhledev dosegel absolutno večino in po dveh neuspešnih kandidaturah končno postal novi predsednik Mednarodnega komiteja za šport gluhih.

Z izvolitvijo članov izvršnega odbora je bilo tako sestavljeno novo vodstvo: poleg predsednika Valerija Rukhledeva še podpredsednik za šport gluhih Chen Kung s Tajvana, podpredsednik za šport mladih gluhih David Lanesman iz Izraela ter člana odbora Rebecca Adams iz Avstralije in Marijo Lušič s Hrvaške.

Kongres se je zaključil s simboličnim rokovanjem starega in novega predsednika ter skupinskim fotografiranjem vodstev prejšnjega in novega mandata.

Power Deaf Women – energične gluhe ženske

Cilj ženske odbojkarske ekipe z nazivom Power Deaf Women je, da bi se v Sloveniji ustanovilo reprezentanco gluhih in naglušnih v odbojki.

Na začetku je bilo le osem deklet, ki so igrala v rekreacijski ligi v Celju ter na različnih turnirjih in dosegala dobre rezultate. Ker pa je bil cilj imeti reprezentanco, je njihov trener Erik De Posarelli na turnirjih opazoval določene igralko in v ekipo povabil še ostala dekleta. Med članicami Društva gluhih in naglušnih Podravja Maribor je izbral Valerijo Škof, Sanjo Debevec in mene.

Petnajst igralk nas trenira v Ljubljani v dvorani šole Zavoda za gluhe in naglušne, razdeljene pa smo v dve ekipi – Power Deaf Women A in Power Deaf Women B. V prvi igrajo dekleta, ki so v ekipi že od ustanovitve in so razvile svojo tehniko igranja, v drugi pa smo začetnice, ki se še učimo.

Vsake nekaj mesecev imamo vikend, rezerviran za odbojko, čemur pravimo »volley camp« (slovensko: odbojkarski kamp). Od štiri do pet ur dnevno nam je na razpolago dvorana, kjer vadimo tehniko in način igranja, poleg tega pa tečemo ali gremo na pohod, da se razgibamo.

Srčno upamo in se trudimo, da bi se uresničil naš cilj – ustanovitev reprezentance gluhih in naglušnih v odbojki.

Dijana Škof

Kolesarjenje

Nekateri člani Medobčinskega društva gluhih in naglušnih Velenje smo si že nekaj časa želeli, da bi se skupaj odpravili na potepanje s kolesi. Sredi junija se nam je želja uresničila in nekaj se nas je odpravilo proti Topolščici. Nekateri so se žal ustrašili vročine, drugih pa iz takšnih ali drugačnih razlogov ni bilo zraven.

Pot nas je mimo jezera iz Velenja vodila proti Šoštanju. Hladil nas je lahen vetrič, ki je zapihal tu in tam, da nam ni bilo prevroče. Mimo tovarne Gorenje smo švignili proti Pesjem, nato mimo rudnika in že smo bili v Šoštanju. Tam smo malo postali, popili vodo in si ogledali, kako gradijo novo termoelektrarno. Žal nas je Nevenko, ki je bil prvi, priganjal naprej, sledila sta mu Irena in Denis, Edin in jaz pa sva bila zadnja.

Na cilju

Po dolgi ravnici mimo polj smo prispeli pred hotel v Topolščici. Privoščili smo si malce daljši oddih, se preoblekli, popili vodo in naredili nekaj posnetkov, nato pa se počasi vrnili nazaj proti društvu. Pot smo si skrajšali, saj so bile noge že težke.

Prepričan sem, da nobenemu udeležencu, ni bilo žal, da je šel z nami. Sam pravim: »Vsi na kolo za zdravo telo!« Upam, da tudi prihodnje leto kolesarjenje ponovimo.

Franc Forštner

Tradicionalno tekmovanje v ribolovu na Brdinjskem jezeru

Sredi avgusta je naše društvo organiziralo tradicionalno tekmovanje v športnem ribolovu na Brdinjskem jezeru. Vreme nam je bilo naklonjeno, tekmovalci pa razpoloženi.

Med seboj se je pomerilo šest ekip iz Društva gluhih in naglušnih Celje, Društva gluhih in naglušnih Ljubljana, Društva gluhih in naglušnih Podravja Maribor, Medobčinskega društva gluhih in naglušnih Slovenske Konjice, Medobčinskega društva gluhih in naglušnih Velenje ter Društva gluhih in naglušnih Koroške.

Prvo mesto je zasedla ekipa iz Slovenskih Konjic z ulovom, težkim 20.428 gramov, drugo ekipa s Koroške z ulovom, težkim 12.525 gramov, tretje pa ekipa iz Celja z ulovom, težkim 11.334 gramov.

Med posamezniki je slavil Alojz Govedič iz konjiškega društva z ulovom, težkim 17.173 gramov, drugo mesto je z ulovom, težkim 6.971 gramov, osvojil Miran Kolar iz celjskega društva, tretje pa z ulovom, težkim 5.736 gramov, Albin Šmidlehner iz koroškega društva.

Ribiški maraton

Konec julija je Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče na lepem in urejenem jezeru v Zrečah organiziralo ribiški maraton.

Jezero, ki leži pod Roglo, je priljubljena izletniška točka, primerna za sprostitev. Priložnost so izkoristili člani društev gluhih in naglušnih iz vse Slovenije ter se pomerili v tekmovanju, ki je trajalo krepkih osem ur. Ribiči so bili zelo vztrajni, saj so kljub visoki temperaturi zraka, okrog 35 stopinj, pogumno vzdržali do konca tekmovanja in skupaj ujeli 106.423 gramov rib.

Pomerili so se tako ekipno kot posamično. Konjiško društvo je zasedlo izvrstno drugo mesto, več sreče pa je imelo društvo iz Velenja, ki je zmagalo. Tretje mesto med osmimi ekipami je zasedlo društvo iz Ljubljane.

Prejemniki pokalov ekipno

Po končanem tekmovanju so bili udeleženci povabljeni na kosilo. Upamo, da so bili zadovoljni in se veselimo srečanja na tekmovanju prihodnje leto.

Rezultati

Ekipno

1.	MDGN Slovenske Konjice	20.428 g
2.	DGN Koroške	12.525 g
3.	DGN Celje	11.334 g

Posamično

1.	Alojz Govedič MDGN Slovenske Konjice	17.173 g
2.	Miran Kolar, DGN Celje	6.971 g
3.	Albin Šmidlehner DGN Koroške	5.736 g

Marjan Knez

Rezultati

Ekipno

1.	MDGN Velenje	27.801 g
2.	MDGN Slovenske Konjice	17.940 g
3.	DGN Ljubljana	17.801 g

Posamično

1.	Ljubo Gotovnik MDGN Velenje	16.620 g
2.	Albin Šmidlehner DGN Dravograd	10.150 g
3.	Klemen Žnidar DGN Ljubljana	9.230 g

Natalija Pesjak

Zlatoporočenca Ana in Marko Kordiš

Zakonci, ki dočakajo petdeset let skupnega življenja, zlato poroko, so redki. Osmega junija letos sta jo proslavila Ana in Marko Kordiš.

Ana se je kot zadnji, osmi otrok rodila leta 1940 v ŠentruPERTU pri Celju. Oče, rudar v Laškem, in mama gospodinja sta se vedno trudila, da otroci nikoli niso bili lačni. Ko je bila Ana stara eno leto, je padla s kmečke peči in močno krvavela iz ušes. Starša sta poskrbela za prevoz v celjsko bolnišnico, kjer so žal ugotovili, da bo ostala gluha. V zavodu za gluhe (takratno Gluhonemnico) je prišla leta 1948. Po osmih letih osnovne šole je tri leta obiskovala vajeniško šolo in se izučila za krojačico. Poklic je opravljala tri leta, nato pa se je zaposlila v tovarni Iskra Vega, kjer je delala šestindvajset let, vse do upokojitve leta 1989. Od osmih otrok je živa le še Ana, njena zadnja živeča sestra Fanika pa je umrla septembra letos v Nemčiji.

Marko se je kot drugi sin rodil leta 1933 v Travniku pri Loškem potoku. Oče je bil krojač in trgovec z blagom, mama pa gospodinja. Tako kot njegova brata, starejši Božo in mlajši Vlado, se je tudi on rodil gluh. Najmlajši brat Edvard, ki se je rodil nekaj let kasneje, je sliščeč.

Marko je v Gluhonemnico prvič prišel leta 1940, prav tisto leto, ko se je rodila Ana. Oče je svoje tri sinove v zavodu večkrat obiskal. Leta 1941 so ga ustrelili Italijani in jim požgali hišo, zato ostali brez doma. Ko so se med počitnicami vračali v domači kraj, so živeli pri stricih in tetah, v zavodu pa so jim pomagali z oblačili in obutvijo. Marko se je po končani osemletki v treh letih vajeniške šole izučil za čevljarja. Kot čevljar je delal pet let, nato pa pet let v tovarni Iskra magneti. Sledila je zaposlitev v Saturnusu, kjer je kot strugar delal petindvajset let in se leta 1988 upokojil.

Leta 1981, ko je bil star oseminštirideset let, mu je v možganih počila žilica (anevrizma), in če ne bi na urgenci

trmasto vztrajal, da je z njim nekaj narobe in da ne gre domov, bi lahko umrl. Po dodatnih preiskavah so ga operirali takoj naslednji dan, okrevanje pa je trajalo več let.

Njegov starejši brat Božo je umrl leta 1995, z mlajšim Vladom pa se videvata v društvu v Zadobrovi, kjer rada s prijatelji odigrata partijo taroka. Najmlajši brat Edo z družino živi v Avstraliji in občasno obišče domovino.

Ana in Marko sta se spoznala leta 1958 v društvu gluhih na Taboru v Ljubljani in se po petih letih, 15. junija 1963, poročila. Najprej sta stanovala v najemniškem stanovanju v Trnovem, v tem času pa sta se jima rodila sinova Borut in Jani. Leta 1971 so se preselili v novo stanovanje na Topniško, kjer živita še danes. Stanovanje sta leta 1996 tudi odkupila.

Obiskov sinov z družinama sta vedno vesela. Osrečila sta ju s štirimi vnukinjami in enim vnukom. Najmlajša vnukinja Sara Izabel se je edina rodila gluha. Marko gre ob lepem vremenu vsako dopoldne na sprehod, Ana pa med tem kuha kosilo. Včasih tudi kaj zašije, Marko pa kaj postori, nazadnje je pobelil spalnico in dnevno sobo. Popoldne zelo rada kartata, najraje remi, občasno obiščeta mestno društvo gluhih in naglušnih, zvečer pa skupaj gledata televizijo. Na izlete v hribe ne hodita več, si pa enkrat na leto privoščita teden dni dopusta na morju.

Zlato poroko sta v širšem družinskem krogu praznovala v eni ljubljanskih gostiln. Na žalost je manjkal sin Jani z družino, saj je ravno takrat dobil vnetje slepiča in bil uspešno operiran.

Ani in Marku želimo obilo zdravja, dobre volje in ljubezni ter še veliko let skupnega življenja.

Borut in Jani z družinama

Čestitka

»Vaš dan v občutju sreče naj izzveni, v prihodnosti pa trdno zaupajte si!«

Društvo gluhih in naglušnih Koroške čestita članu Cirilu Čegovniku za njegov visoki jubilej, 80-letnico, in mu želi veliko zdravja, sreče, veselja, zadovoljstva ter medsebojnega razumevanja.

Še naprej uživajte polno lepih in veselih trenutkov v krogu svojih domačih kot tudi v krogu nas vseh.

Voščilo

Dolgoletnemu članu Društva gluhih in naglušnih Pomurja Francu Žižku iskreno čestitamo za 70. rojstni dan. Želimo mu veliko zdravja, sreče in zadovoljstva, da bi skupaj z nami slavil še mnogo let.

Skupina za samopomoč

Summary

Celebrating the International Day of the Deaf we also honoured the 60th anniversary of North Primorska Club. The reception at the Mayor's office for Club presidents and secretaries was very pleasant, relaxed and educative and was followed by the Academy where Prime Minister Alenka Bratušek was a keynote speaker.

Although secretaries from Slovenian Deaf and Hard of Hearing Clubs Association and Federation of War Veterans of Slovenia Matjaž Juhart and Vladimir Pegan have no authorisations and are not representing their organisations in legal transactions, Members of Parliament discharged them from their functions at the Foundation for Financing Disability and Humanitarian Organisation. The discharge happened despite various meetings, talks, press conferences, visits to Members of Parliament and letters from different organisations.

In cooperation with European Forum of Sign Language Interpreters the Slovenian Sign Language Interpreters Association organised the Assembly and International Conference. Besides presentations of research focusing on problems of sign language interpretation through a video technology, challenges and advantages of video services, Slovenian Association's director Jasna Bauman also presented a Call Centre for Hearing Impaired.

With the aim of standardisation of Slovenian Sign Language Courses' teaching and textbooks presentation the Slovenian Deaf and Hard of Hearing Clubs Association in cooperation with Ljubljana's Institute for Hearing Impaired and Slovenian Sign Language Interpreters Association developed a training programme for all future Slovenian Sign Language trainers. They would like to provide an appropriate quality of the courses and unify the implementation of basic factors. They are currently conducting three levels of teaching with textbooks, planning to upgrade to a fourth level and issuing the Slovenian Sign Language Grammar, all these together with a dictionary and content update being a part of development.

In the context of quality relations with the National Television we have reached the agreement about interpreting the most watched broadcast news program into the sign language. All the interpreted program will be available on Slovenian Deaf and Hard of Hearing Clubs Association website (<http://www.zveza-gns.si>).

